

ELSŐ KÉZBŐL A HADERŐRŐL!

magyar

HONVÉD

www.honvedelem.hu

A Honvédelmi Minisztérium magazinja – 2019. június XXX. évf. 6. szám – 390 Ft

ACÉLOS HÉTVÉGE

977086569300619006

14

HATALMAS TÖMEGEKET,
ÖSSZESEN KÖZEL 70 EZER
EMBERT VONZOTTAK A
BUDAÖRSI HONVÉDELMI
NAPOK. A RENDEZVÉNYRE
ELLÁTOGATÓK EGYEBEK
MELLETT MEGISMERHETTÉK
A MAGYAR HONVÉDSÉG
JELENLEG RENDSZERBEN
ÁLLÓ, ILLETVE LEENDŐ
HADITECHNIKAI
ESZKÖZEIT IS.

4 A honvédelem napján csapatzászlót kapott az idén január elsején megalakult Magyar Honvédség Parancsnoksága.

26 A tavaly újjáélesztett hagyományt folytatva idén ismét közös kiképzésen vettek részt a honvéd tiszt- és altisztjelöltek.

32 A D-20-as ágyútarackoktól volt hangoz a Körös-hegyi lőtér, ahol a leendő tüzértisztek gyakoroltak és vizsgáztak.

**A MAGYAR HONVÉD
MAGAZIN KÖVETKEZŐ
SZÁMA
2019. JÚLIUS 12-ÉN
JELENIK MEG.**

HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

HADERŐ

Állandó érték	4
Jubileumi fesztivál	6

NAGYVILÁG

Radar	10
Missziós hírek	12

SEREGSZEMLE

Acélos hétvége	14
Májusban történt	22
Közös roham	26
Életmentők	28
Áttörésre készülve	32

HADITECHNIKA

Háttér munkások	36
Török csemege	40
Mennyből az angyal	44

HÁTORSZÁG

Krétai kör	48
A magyar Maginot-vonal	54
Aki zarándokol, úton van	58
Ha baj ér külföldön	60
Közérdekű	62

**A Honvédelmi
Minisztérium magazinja
XXX. évfolyam 2019. 6. szám**

Kiadja a HM ZRÍNYI Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság.

Felelős kiadó:

Kulcsár Gábor
ügyvezető

Nyomtatás:

A kft. saját nyomdájában

Felelős vezető:

A kft. ügyvezetője

Szerkesztőség: 1087 Budapest,
Kerepesi út 29/B Postacím: 1440
Budapest, Pf. 22 Tel.: 459-5305,
HM: 27-913 fax: 314-2432
E-mail: magyarhonved@armedia.hu
facebook.com/MagyarHonved

Főszerkesztő:

Feith László

Szerkesztő – újságíró:

Trautmann Balázs

Tervezőszerkesztő:

Gábor Mariann

Korrektor – hírszerkesztő:

Sinka István

Régió-tudósító:

Galambos Sándor

Fotóriporterek: Dévényi Veronika,
Rácz Tünde, Tischler Zoltán, Tóth László

E havi magazinunkat

Feith László **szerkesztette**

Borítófotó: Dévényi Veronika

ISSN: 0865-6932

Lapunk az Európai Katonai Sajtószövetség
(European Military Press Association) tagja

48 Bár az európai hatalmak már egymás ellen fegyverkeztek, 1897-98-ban mégis képesek voltak az összefogásra Krétán.

Csapatzászlót kapott a Magyar Honvédség Parancsnoksága

ÁLLANDÓ ÉRTÉK

A HONVÉDELEM NAPJÁN, MÁJUS 21-ÉN ADOMÁNYOZOTT CSAPATZÁSZLÓT ÁDER JÁNOS KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK A MAGYAR HONVÉDSÉG PARANCSNOKSÁGÁNAK. A BUDAPESTI SZENT GYÖRGY TÉREN TARTOTT CEREMÓNIÁN JELEN VOLT BENKŐ TIBOR HONVÉDELMI MINISZTER IS.

Beszédében Áder János rámutatott: a honvédelem napján a tiszta és világos akaratot ünnepli a honvédség és az ország.

– Azt az akaratot, hogy Magyarország legyen. Ezt akarták 1848-ban is. Ezért helyezték a haza érdekét minden elé. Ezért sikerült a semmi-

ből önálló fegyveres erőt létrehozni. Egy ország támogatta a magyar honvédeket, akik aztán 1849 tavaszán, napra pontosan 170 évvel ezelőtt felszabadították Buda várát – jegyezte meg az államfő.

A köztársasági elnök hangsúlyozta: a szabadság iránti elkötelezettség a mai napig ugyanolyan, mint 170 éve. Mint fogalmazott, a fegyverek és az egyenruhák mások, de a zászló, az eskü, a becsület ugyanazt jelenti ma is. Hozzátette: a csapatzászló örökséget testesít meg.

– Legyenek büszkéik rá, a zászló fejezze ki összetartásukat, juttassa eszükbe esküjüket. Azt, hogy Magyarország legyen. Erős, független és szabad legyen – mondta Áder János.

Korom Ferenc altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnoka válaszbeszédében kiemelte: a biztonság létezésünk elengedhetetlen feltétele, enélkül nem lehet egy nemzetnek jövője. Ennek egyik záloga a haderő, amely azonban csak a társadalom támogatásával képes maradéktalanul ellátni feladatait. A tábornok a csapatzászlót megköszönve rámutatott: a zászlók a hazafiasság, a bátorság, a nemzethez, csapathoz, eskü-höz való hűség szimbólumai.

– Mi nemcsak a zászlót látjuk, de annak eszmeiségét is. Kifejezi egy közösség összetartozását, de kötelezi is a szervezet minden tagját feladatai lelkiismeretes elvégzésére. Minden zászló annyit ér, mint a közösség, amely a magasba emeli. Hiszem azt, hogy a Magyar Honvédség méltó erre – zárta beszédét Korom Ferenc altábornagy.

Az ünnepség a Dísz téren folytatódott, ahol a Honvédelemlékműnél Benkő Tibor honvédelmi miniszter mondott beszédet. A tárcavezető szerint a budai vár visszafoglalása olyan csata volt, amelyre méltán lehetünk büszkéek, s nem véletlen, hogy 1992 óta május 21-én ünnepeljük a honvédelem napját. Benkő Tibor rámutatott: a történelemben számtalanszor láthattuk példáját a magyar emberek

elszántságának, elhivatottságának, haza iránti elkötelezettségének.

– Ez az a példa, amit a ma élő nemzedéknek, s különösen a katonáknak követniük kell. Mert ez az ország megérdemli, hogy olyan katonái legyenek, akik ezeket a tulajdonságokat magukénak vallják – hangsúlyozta a miniszter.

Benkő Tibor kiemelte: ahogyan 170 évvel ezelőtt, úgy napjainkban is támogatja a társadalom és a kormány a honvédséget, ám ezt a támogatást meg kell szolgálni. Rendkívül fontos, hogy megújuljon a haderő, mind képességeit, mind a katonák gondolkodásmódját illetően; ezáltal lesz méltó a nemzet szolgálatára.

Száz nap a tiszttavatásig

IDÉN TIZEDIK ALKALOMMAL KERÜLT SOR A LUDOVIKA FESZTIVÁLRA. A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM ÉS AZ MH LUDOVIKA ZÁSZLÓALJ KÖZÖS RENDEZVÉNYÉN STATIKUS ÉS DINAMIKUS PROGRAMOK EGYARÁNT VÁRTÁK A FŐVÁROSI ORCZY-PARKBA LÁTOGATÓKAT.

JUBILEUMI FESZTIVÁL

A 2009-ben újjáélesztett, immáron tízéves Ludovika Fesztivál része a „száznapos ünnepség”, amely a tiszttavatásig hátralévő időt jelöli. Az egyetem főépülete előtt felsorakozott hatvanegy végzős hall-

gatót Benkő Tibor honvédelmi miniszter köszöntötte.

– Száz nap múlva a nagy nyilvánosság előtt tesznek majd esküt hazánk, nemzetünk, az ország állampolgárainak védelmére. Ezen túl-

menően arra is felelszünk, hogy a legjobb tudásuk szerint szolgálják Magyarországot érdekeit, szeretetünk biztonságát. Egy életen át tartó tanulás teheti méltóvá önöket arra, hogy tisztességes katonai szolgálatot

tudjanak majd a hátuk mögött. Ez a hivatás lemondással, megpróbáltatással, nehézségekkel jár együtt, ugyanakkor rendkívül felemelő és megtisztelő érzés az, hogy hazánk és más nemzetek békéjét szolgálják. Legyenek büszkéek az elért érdemekre és eredményekre, valamint az elmúlt négy évre. Ez a hivatás embert próbáló feladat, csak közösségben, bajtársias szellemben, nagyszerű családi háttér mellett teljesíthető. Törekedjenek arra, hogy ez a bajtársiasság, a hősiesség, az együvé tartozás mindig kísérje útjukat – fogalmazott a tárcavezető.

A honvédelmi miniszter kiemelte: jelenleg a 21. századnak megfelelő, korszerű, ütőképes haderő megteremtésén dolgoznak. A Magyar Honvédséget modern fegyveres

erővé kívánják alakítani technikai felszereltségében és szervezetében, valamint a katonák egyéni felkészültségében és szellemiségében egyaránt.

– Egész pályafutásuk ideje alatt arra törekedjenek, hogy önök legye-

nek a legjobbak. Aki ennek érdekében tesz, mindig büszke lesz arra, hogy a Magyar Honvédség kötelékében dolgozik. Vívják ki tekintélyüket katonáik és a társadalom minden tagja előtt! – szolt a negyedéves hon-

véd tisztjelöltekhez beszéde végén Benkő Tibor.

Köszöntőjében dr. Koltay András, a Nemzeti Közsolgálati Egyetem (NKE) rektora a száznapos ünnepség hagyományaira hívta fel a figyelmet.

– A tanulmányaik végére érő, az egyetemtől lassan már búcsúzó honvéd tisztjelölteknek nemcsak hagyományaik vannak, hanem hivatásuk és a Magyar Honvédség kötelékében eltöltendő fényes jövőjük is. Hivatásuk az, hogy az államérdek támogatásán keresztül járuljanak hozzá honfitársaik egyéni szabadságának és a közjó megóvásához, gyarapításához. Szándékaink arra irányultak, hogy a gyökereiket tisztelő, tudásukban elmélyült, emberségükben megkérdőjelezhetetlen polgárokat képezzünk ebben az intézményben; amennyiben ez sikerült, a többi már önökön múlik – mondta az intézmény rektora.

Sári Szabolcs ezredes, az MH Ludovika Zászlóalj parancsnoka a végzősök elmúlt négyéves tevékenységét

példaértékűnek nevezte. Mint fogalmazott: a száz nap múlva avatandók egyszerre voltak egyetemi hallgatók, honvéd tisztjelöltek és az MH Ludovika Zászlóalj katonái.

– Nagy utat tettek meg idáig, áldozatos és kitartó munka gyümölcse ez. Amikor önökre tekintek, büszkeség tölt el – köszöntötte Sári ezredes a végzősöket.

A száznapos ünnepségen – amelyen részt vett Mihóczy Zoltán altábornagy, a Magyar Honvédség Parancsnokságának törzsfőnöke, valamint Kriston István főtörzsszázlós, a Magyar Honvédség vezénylőszázlós is – elismeréseket adtak át az MH Ludovika Zászlóalj kiváló tanulmányi eredményű, végzős honvéd tisztjelöltjeinek; például a Bolyai-vándorkardot, a Kossuth-dísztró, valamint a Szent László-díjat.

Az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan, idén is látványos programok keretében ismerkedhettek meg az érdeklődők az egyetem karaival és a Magyar Honvédség számos alakulatával. A fesztiválra látogatók körbejárhatták a Ludovika főépületét, valamint életmentési és katonai testnevelési bemutatót láthattak. Mindezek mellett a jubileumi programon a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység Honvéd Díszszázlójának Különleges Díszelgő Csoportja és az 1848-as hagyományörző csapat szórakoztatta izgalmas műsorral a közönséget.

A zenés kedvcsinálóról a Légierő Zenekar – Veszprém és a Katasztrófavédelem Központi Zenekara gondoskodott, az ingyencéket pedig a gasztrosztány várta változatos ételekkel. A délutánba nyúló fesztivál az NKE Sportegyesület katonai hagyományörző szakosztályának műsorával folytatódott, végül egy AS350-es helikopter látványos bemutatójával zárult.

F-15: ÚJ VÁLTOZAT AKÁR 2020-RA?

A Boeing katonai részlegének vezetése optimistán úgy nyilatkozott, hogy akár már 2020-ra elkészülhet az F-15 Eagle legújabb, F-15EX jelzésű kétüléses, támadó változata. A vadászbombázót a Katarnak és Szaúd-Arábiának szállított gépek technológiáját továbbfejlesztve építenék meg, ha az amerikai kormány biztosítja a 2020-as pénzügyi évre be-tervezett nyolc példány legyártásához szükséges 986 millió dollárt. Az F-15EX az F-15C/D Eagle típust válthatná fel, egyben kiegészítené az F-35-ösök képességeit. Az új variáns iránt érdeklődik Izrael is, amely 25 gépet vásárolna a jelenleg hadrendben tartott F-15I Ra'am-jai mellé. Az amerikai légierő a szakértők szerint akár nyolcvan F-15EX-et is képes lenne rendszerbe állítani.

Boeing

LÉZERÁGYÚ KEREKEKEN

A Raytheon vállalatot legyőzve a Lockheed Martin és a Dynetics nyerte el az amerikai hadsereg 100 kilowatt teljesítményű mobil lézerfegyverének fejlesztési megbízását. A két cég 130 millió dollárt kapott arra, hogy 2022-re egy működő prototípust gyártson le, melyet aztán a White Sands lőtérén tesztelnek. Az elvárások szerint a hadsereg FMTV 4×4-es kerékképletű, közepes terepjáró tehergépkocsijára kell telepíteni a lézerágyút, a vezérlőkabint és persze a fegyver működtetéséhez szükséges energiát előállító generátort. A cél egy mobil, műveleti területen is alkalmazható, ellenséges drónok, rakéták, tüzérségi löszerek, aknagránátok vagy akár helikopterek elleni hadviselésre alkalmas lézerfegyver kifejlesztése és hadrendbe állítása.

defensenews.com

ELŐRE AZ ÉSZAKI-SARKVIDÉKRE!

A VT Halter Marine részleteket is közölt, hogy milyen tervvel nyerte el azt a 745 millió dolláros megrendelést, melynek eredménye az amerikai parti őrség új jégtörő hajója lesz. A 2021-ben kezdődő építkezés alapjául a német POLARSTERN II kutatóhajót választották; ennek a különleges kialakítású teste nem összetörő, hanem „felszeletelve” oldalra préseli ki a jeget. A haladásért három, Caterpillar dízelmotorhoz kapcsolt, generátorok segítségével meghajtott elektromotor felelős. A 33 ezer tonna vízkiszorítású hajón 186 fős legénység teljesít majd szolgálatot, elsődleges feladata pedig az amerikai érdekek védelme és érvényesítése lesz az Északi-sarkot övező vizeken.

VT Halter Marine

KÉT HASZNÁLT, HÁROM ÚJ

A Brit Királyi Légierő részére megrendelt öt Boeing Wedgetail légtérellelőrző radarrepülőgép első két példányát nem új, hanem használt 737-es utasszállító repülőgépekből alakítják ki. A most nyilvánosságra hozott információk szerint az idén tavasszal aláírt közel kétmilliárd dollár értékű szerződés értelmében a brit Marshall Aerospace előbb a Boeing által beszerzett két használt gépet, majd 2021–2022-ben három új gyártású 737-est alakít át, melyek aztán leváltják a jelenleg hadrendben álló E-3D AWACS-eket. Egy-egy példány átépítésére 24 hónapot szánnak, míg a teljes brit flottának 2026-ig kell elkészülnie.

flightglobal.com

BOXEREK ALGÉRIÁNAK

Sajtóértesülések szerint Algéria saját gyártású, 8×8-as Boxer gyalogsági harcjárművel fogja felváltani a szovjet eredetű BTR-60-as és BTR-80-as páncélozott csapatszállító harcjárműveit, bár ez utóbbiak egy része a felújítás és modernizálás után alkalmassá vált a 9M133 Kornet irányított páncéltörő rakéták indítására is. A tervek szerint már 2020-ban megkezdődhet a Rheinmetall Defense által fejlesztett gumikerekes, 30 milliméter űrméretű gépágyúval felszerelt Boxerek licenc alapján történő gyártása. A két fél kapcsolata nem újszerű: a német cég 2014-ben 2,7 milliárd dollárért átadta a 6×6-os Fuchs 2 járművének gyártási jogát Algériának. Az észak-afrikai ország hadserege 980 darabot rendszeresített a csapatszállító és más változatokban megépített járművekből.

africanmilitaryblog.com

PARTMENTI VIZEKRE OPTIMALIZÁLVA

Az indiai haditengerészet részére nyolc-nyolc darab, tengeralattjárók elleni hadviselésre specializált, kis méretű, kifejezetten a partmenti vizekre szánt hadihajót szállíthat le az egyaránt helyi Garden Reach Shipbuilders & Engineers, illetve a Cochin Shipyard Limited hajógyár, cégenként 910 millió dollárért. A tervek szerint az apró, de alaposan felfegyverzett egységekkel a haditengerészet kikötőinek közelében ellenőrzik majd a vizeket. A dízelmotorral meghajtott, 57 tengerész által üzemeltethető hajók vízkiszorítása 750 tonna, hossza 70 méter, szélessége 10,2 méter, merülése pedig teljes terhelés mellett legfeljebb 2,7 méter lehet. Fő fegyverzetük összesen hat darab 324 milliméteres torpedóvető cső és egy RBU-6000 típusú, 12 csövű, nem irányított rakétaindító blokk.

bmpd.com

VÉGET ÉRT A KÜLDETÉS

Véget ért a Magyar Honvédség 2010 áprilisa óta tartó helikopteres szerepvállalása Afganisztánban, miután a közép-ázsiai országból hazaérkezett az utolsó mentorcsapat; a harmincadik váltásnak a légi tanácsadói munkakör mellett a misszió felszámolása is a feladata volt. A kontingens állományának családtagjai mellett az MH 86. Szolnok Helikopterbázis vezetői és a helikopterzászlóaljak is várták a hazatérőket, akiket egy Mi-17-es helikopterrel szállítottak át a pápai bázisrepülőtérre Szolnokra. A katonák meglepetést is kaptak: egy tortát, rajta a hatvanas számmal, ami a misszió kilenc évének 30 kibocsátó és 30 visszafogadó ünnepségét jelképezte.

Kabdebon Szabolcs törzsőrmester

Fotó: Kiss Béla százados

KÜLFÖLDÖN IS ÜNNEPELTEK

A honvédelem napjáról a külföldi missziók magyar békefenntartói is megemlékeztek. Az afganisztáni Mazar-e Sharifban szolgálatot teljesítő katonáink ünnepi rendezvényét több külföldi vendég megtisztelte jelenlétével, így például a műveleti területen hivatalos látogatáson tartózkodó Predrag Bošković montenegrói védelmi miniszter, valamint Gerhard Klaffus dandártábornok, az Eltökélt Támogatás Művelet Északi Kiképző Tanácsadó Támogató Parancsnokságának (RS TAAC-N) német parancsnoka is. Az évforduló alkalmából a magyar katonák rangidős nemzeti képviselője, dr. Boldizsár Gábor ezredes mondott beszédet, majd a rendezvény állófogadással zárult.

Kép és szöveg: MH NTE

ÉN VAGYOK ŠIAULIAI

A litvániai település 1236. évi alapítására emlékezve immár negyedik alkalommal rendezték meg az „Én vagyok Šiauliai” elnevezésű futást, amelyen ezúttal a Magyar Honvédség Balti Fegyveres Légvédelmi Készenléti Alegységének katonái is részt vettek. A rendezvény azért is kivételes, mert valójában nem verseny, nincs kijelölt pálya, s nincsenek díjak sem: a résztvevők közösen, a Šiauliai-tó mentén, gyönyörű környezetben teljesítik a három kilométeres távot, amelynek végén a litván zászló színeit kiadó csoportot alkotnak.

Tóth Róbert főhadnagy

Fotó: dr. Toperczer István alezredes

Martin Dorfer vezérőrnagy, az EUFOR parancsnoka részvételével nemzetközi medálparádét rendeztek az egész kontinens békéjéért és egységét jelképező Európa-napon, a szarajevói Butmir táborban. A medálparádé az EUFOR ünnepségsorozatának része volt. A rendezvényen tíz nemzet ötvenhat, a missziót befejező katonájának zubbonyára került fel az Althea-medál; nekik Dorfer vezérőrnagy megköszönte az elhivatott munkát, amellyel hozzájárultak Bosznia-Hercegovina békéjéhez és biztonságához. Az ünnepségen az emlékérmét a Magyar Honvédség tizenkét, egyéni beosztásban szolgáló katonája is átvehette.

Jely Gusztáv őrgy.; fotó: EUFOR HQ PAO

◀ MEDÁLPARÁDÉ

Ünnepélyes keretek között vette át az EUFOR törzsfőnöki beosztását Szarajevóban Szabó László dandártábornok elődjétől, Horváth Gábor dandártábornoktól. A Butmir táborban megrendezett átadás-átvételi ceremónián Martin Dorfer vezérőrnagy, az EUFOR parancsnoka mondott beszédet. Az ünnepségen részt vett Pósa Krisztián, hazánk Szarajevóba akkreditált nagykövete, továbbá jelen voltak a Bosznia-Hercegovinában szolgáló nemzetek és szervezetek, valamint a boszniai hadsereg vezetői, képviselői is. A Magyar Honvédséget Sáfár Albert dandártábornok, az MH Parancsnoksága törzsfőnökének támogató helyettese képviselte, aki tárgyjutalmat adott át a leköszönő Horváth Gábor dandártábornoknak.

Csányi Henrik alezredes; fotó: EUFOR HQ PAK

◀ TÖRZSFŐNÖK-VÁLTÁS

A magyar katonákból álló KFOR Harcászati Tartalék Zászlóalj (KTRBN) a KFOR-erőkkel történő együttműködés fejlesztése érdekében tovább folytatta a közös kiképzést. A Jewelled Spear elnevezésű gyakorlatot háromnapos felkészülés előzte meg a Maréchal de Lattre de Tassigny táborban. A kiképzésen a magyar katonák mellett részt vett a KFOR Keleti Többnemzeti Harccsoport alárendeltségébe tartozó amerikai század, továbbá az Európai Unió rendőri és igazságügyi missziójának (EULEX) feladatait ellátó lengyel század is. A hatékony együttműködés elmélyítése érdekében a magyar katonák most először gyakorlatoztak az újonnan megalakított, szabad mozgást biztosító olasz alegységgel (FoMD-2).

Kép és szöveg: Búz Csaba főhadnagy

◀ KÖZÖS KIKÉPZÉS

Honvédelmi napok Budaörsön

A HONVÉDELEM NAPJA ALKALMÁBÓL HÁROMNAPOS HADITECHNIKAI BEMUTATÓT TARTOTT A MAGYAR HONVÉDSÉG A BUDAÖRSI REPÜLŐTÉREN. A RENDEZVÉNYEN EGYSZERRE LEHETETT MEGTEKINTENI A JELENLEG HASZNÁLT, ILLETVE A KÖZELJÖVŐBEN RENDSZERESÍTENDŐ HARCJÁRMŰVEKET, FEGYVEREKET, FELSZERELÉSEKET.

ACÉLOS HÉTVÉGE

A programsorozattal a szervezők nyitottak a társadalom felé; a budaörsi repülőtéren kiállították a múlt, a jelen és a jövő haditechnikai eszközeit, így demonstrálva az utat, amit a hadsereg az elmúlt évtizedekben megtett, s a célt, amerre tart. Szintén nagy hangsúlyt kapott a toborzás, az utánpótlás megszólítása. Ennek érdekében a helyszínen toborzópont működött, s a fiataloknak lehetőségük volt arra is, hogy beszélgessenek a katonákkal, kérdezzenek tőlük. A jövő generációi így láthatták, érdemes a Magyar Honvédséget választani.

Az első napon a Magyar Honvédség iránt érdeklődő általános iskolás és középiskolás tanulók ismerkedhettek meg a haditechnikai eszközökkel, a következő két napon pedig mindenki számára nyitott volt a rendezvény. A légierő egy órás komplex programmal készült. Ennek első mozzanataként – egy dinamikus áthúzás keretében – feltűntek a Magyar Honvédség helikopterei (Mi-17, Mi-24), Zlin 242L oktató- és futárgépe, JAS-39 EBS HU Gripenjei, a Falcon 7X, valamint az Airbus A319-es is.

KÜLÖNLEGES BEMUTATÓ

A díszelgő áthúzások után az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár állománya foglalta el a repülőtérteret, és megkezdte harcászati bemutatóját, amelynek során az alakulat számos technikai

eszközét bevetették. A forgatókönyv szerint a katonák egy stratégiai fontosságú cél, egy közepes hatótávolságú rakéta elleni műveletet hajtottak végre; a szolnokiak épp az eszköz áttelepítése közben ütöttek rajta az „ellenségen”. Az első lépcsőben a mesterlövészek és az előretolt repülésirányítók érkeztek a helyszínre, majd egy Mi-24-es helikopter kényszerítette megállásra a fegyveres kísérettel biztosított rakétaszállító járművet. Kisvártatva megjöttek a különleges művelleti csoportok katonái, majd végül a rohamlövész osztagok. Rövid tűzharcban semlegesítették az „ellenséges” erőket, majd az alkalmi kötelék tagjai amilyen gyorsan érkeztek, olyan gyorsan távoztak is a helyszínről.

A dinamikus mellett statikus bemutatót is tartott a különleges rendeltetésű dandár, így a vendégek közelebről is szemügyre vehették az alakulat által használt járműveket, kézifegyvereket, ejtőernyőket, búvárruhákat, egyéb eszközöket, felszereléseket.

A „különlegesek” programja után a helikopterek vették át a főszerepet: előbb az MH 86. Szolnok Helikopterbázis Rubik szállítóhelikopter-zászlóaljának Mi-17-ese, majd

a német különleges erők H145M könnyű, többfeladatú forgószárnyasa tartott dinamikus bemutatót. Ez utóbbi típusból a honvédelmi és haderőfejlesztési program részeként hazánk húszat vásárolt.

Az érdeklődők megcsodálhatták a tavaly igen sikeres évet zárt magyar katonai ejtőernyős válogatott produkcióját is. Ők a hazánkban megrendezett 42. katonai ejtőernyős világbajnokságon csapat célba ugrásban bronzérmet szereztek, a bulgáriai Montanában tartott 35. ejtőernyős világbajnokságon ugyanebben a versenyszámban a tizedik helyen zártak, míg az öt állomásos világkupán a végelszámolásnál a dobogó második fokára állhattak fel. A budaörsi bemutatón szintén célba ugrásban mutatták meg képességeiket; 1200 méter magasból egy Mi-17-es fedélzetéről ugrott a válogatott öt tagja, hogy aztán a célként kijelölt két centiméter átmérőjű kört érintve landoljanak.

NÉGYLÁBÚAK FŐSZEREPEBEN

A rendezvényen bemutatkoztak a katonai rendészet járőr-kutyái, illetve a tűzszerészek robbanóanyagkereső

kutyái is. Az MH Katonai Rendészeti Központnál jelenleg hat eb szolgál, Budaörsön közülük négy tartott bemutatót. A programban szerepelt garázda személyek megfékezése, autó eltulajdonításának megakadályozása, valamint egy ellenőrző-áteresztő pontot ért gépjárműves támadás elhárítása. A katonai rendészek minden kutyája „lövészálló”, ami azt jelenti, hogy nem riadnak meg a fegyverek hangjától.

Az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred robbanóanyagkereső-kutyás képessége egyedülálló a Magyar Honvédségben. A négy lábúak kiképzése 16 hétig tart, majd minden évben minősítővizsgát kell tenniük. Mindezek eredményeként alkalmasak többek között védett objektumok, járművek, személyek és csomagok átvizsgálására. Közel harmincféle robbanóanyag-szagmintát tudnak felismerni, s ez a képességük a felderítésnél a legmodernebb technika mellett is pótolhatatlan. Az ezrednél a tűzszerészkatonák munkáját robotok is segítik, melyeket szintén kiállítottak a honvédelmi napokon.

FÓKUSZBAN AZ ÚJ ESZKÖZÖK

A rendezvényre ellátogatók megismerhették a honvédelmi és haderőfejlesztési program eddigi eredményeit is.

A Magyar Honvédség leendő haditechnikai eszközei közül egyebek mellett a Panzerhaubitze 2000 önjáró löveg, a Leguan hídvető, a WiSENT műszaki mentő, továbbá a Leopard 2 harckocsi A4-es és A7-es verziója is felsorakozott a budaörsi repülőtéren. A Leopard 2A4-es Ausztriából, míg a többi harcjármű Németországból érkezett.

A Leopard 2-esek a hagyományos és az aszimmetrikus hadviselésben egyaránt alkalmazhatók. Hazánk a típusból 44 darabot szerez be, míg a 155 milliméter űrméretű, 52-es kaliberhosszúságú löveggel felszerelt Panzerhaubitze 2000-ből huszonné-

gyet; az önjáró löveg 2022-től jelenik meg a honvédség arzenáljában.

Szintén meg lehetett tekinteni a cseh licenc alapján készült P-07 és P-09 pisztolyokat, BREN 2 gépkarabélyokat és SCORPION EVO 3 géppisztolyokat; ezeket elsőként az MH Katonai Rendészeti Központ katonái kapták meg tavaly decemberben, de hamarosan minden alakulatnál megjelennek a Kiskunfélegyházán összeszerelt fegyverek.

A három nap alatt közel 70 ezer ember látogatott el a rendezvényre. A záró napon Benkő Tibor honvédelmi miniszter mondott beszédet, melyben kiemelte: a technikai bemutatóval összekötött családi hétvége arra is hivatott, hogy a Magyar Honvédség – amely a társadalomból építkezik – együtt ünnepelhesse a civilekkel, akik személyesen láthatják, milyen új úton jár a honvédség

a haditechnikai fejlesztéseknek köszönhetően. A tárcavezető a honvédelem napja kapcsán kiemelte: olyan katonákra van szükség, akik tisztelik és méltó módon őrzik az 1848/49-es ősök emlékét, példát véve hősiességükről és bátorságukról. Hozzátette: ahogyan a szabadságharc idején, a haderőnek napjainkban is a lehető legszélesebb társadalmi támogatásra van szüksége.

– Kérem önöket, segítsék a Magyar Honvédséget, legyenek részesei annak, hogy katonáink a társadalom megbecsült tagjaiként szolgálhassanak, a rájuk rótt feladatot maradéktalanul, becsülettel tudják ellátni. Érezzék, a katonák önökért vannak, ezt a hazát, ezt az országot, ezt a nemzetet szolgálják, ha kell, az életük feláldozásával – fejezte be beszédét Benkő Tibor honvédelmi miniszter.

EGY LÁTOGATÓ SZEMÉVEL

A kissé változékony időjárás ellenére hatalmas tömeg gyűlt össze a budai repülőtéren, hogy megtekintse a Magyar Honvédség jelenleg hadrendben álló és a közeljövőben rendszeresítendő haditechnikai eszközeit, fegyvereit. A felfokozott érdeklődés több szempontból is érthető volt, hiszen hasonló szabású eseményt legutoljára 2013 augusztusában tartottak Kecskeméten; akkor rendezték meg az eddigi utolsó nemzetközi repülőnapot, ahol bemutakoztak a honvédség szárazföldi képességei is.

Most Budaörsre kellett ellátogatnia annak, aki a jelent és a jövőt egyszerre szeretne volna látni. Az érdeklődő újságíró hamar megállapíthatta: városi környezetben az óvodások és a kisiskolások képesek a legjobban elrejteni a harckocsikat. Gyakorlatilag csak az ágyúcső lógott ki a páncéltesten összegyűlt gyerekek gyűrűjéből; teljesen nyilvánvalóan ezek a láncfalasok voltak magasan a legnépszerűbbek a fiatalok között. Márpedig a látogatók igen jelentős része közülük került ki, hiszen a honvédelmi napok igazi családi programot kínáltak.

Az érdeklődőket nem csak a statikus bemutató járművei, fegyverei várták: a levegőben is megfordult a légierő (szinte) teljes típusválasztéka. A programot az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis JAS-39 EBS HU vadászbombázóinak köteléke nyitotta meg. A látványos, különböző sebességű és magasságú áthúzások csúcspontja számomra a nyitott futópályával történt beérkezés, majd azok becsukását követően az utánéggővel „megtámogatott” távozás volt. Látványban és hangrőben is kifejezetten ütős volt ez a mozzanat... A vadászokat a szállítógépek követték: beköszönt a többfeladatú, nagy hatótávolságú Dassault Falcon 7X és a „legnagyobb vas”, vagyis az Airbus A319 csapatszallító is.

A földön is rengeteg élmény várta a kicsiket és nagyokat. A bejáratnál Magyar Honvédséges karkötőket kaptak a gyerekek, majd az ingyenes arcfestés tehette igazán katonássá a megjelenésüket – igaz, a srácok-lányok többsége eleve terepszínű vagy zöld viseletben érkezett. Nem ártott a játszórúha, hiszen a BTR-ek, a T-72-esek itt-ott bizony kisebb

olajfoltokkal jelölték meg a minden zeget-zugot bejáró gyerekeket. Én például sosem gondoltam volna, hogy a T-72-es tornyának hátsó része alá, a toronykoszorúhoz tapadva majdnem teljesen befér egy ötéves...

A sátorosok is milliónyi érdekes-séget rejtettek. Legyen szó valódi (természetesen lőszer nélkül kiállított) fegyverekről, kicsiny, de hihetetlenül részletgazdag makettekéről, érzékelőkkel felvezetett sisakokkal játszható fénypuska-csatáról, hatástalanított katapultülésbe huppanásról – rengeteg csodát találtak a látogatók.

Az MH 86. Szolnok Helikopterbázis is elhozott szinte mindent: egyedül az AS350 Écureuil hiányzott a budaörsi légtérből. A Zlin 242L oktató- és futárgéppel felvezetett kötelék résztvevői később is fontos feladatokat kaptak. A szürkére festett Mi-24P géppár például az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár dinamikus bemutatóját támogatta, a Mi-17-es pedig szerephez jutott az ejtőernyős válogatott pro-

dukciójában, illetve egyéni bemutatót is tartott a jövő pilótáinak.

Nem maradtak le a látvány tekintetében a lövészkatonák sem, akik persze megnyerték virtuális csatájukat, a BTR-80-asok támogatása mellett. A néglábúakat a járőr- és a robbanóanyagkereső kutyák képviselték, megmutatva, hogy az ember leghűségesebbnek tartott barátja életmentő segítséget nyújthat a honvédség tagjainak is.

Kiemelendő a fegyverek, járművek mellett álló katonák kedvessége, türelme, segítőkészsége – nekik hosszú lehetett a három nap, a váltásokkal együtt is. Mégis a legmesszemenőbbekig profik voltak, pedig számtalan gyerek rángatta a felügyeletükre bízott buszok kormányát, harcjárművek kapcsolóit, s időnként talán az ő idegrendszerüket is. Tisztelet a hozzáállásukért.

PÁPÁRA TELEPÜLTEK ÁT A GRIPENEK

A kecskeméti MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázisról az MH Pápa Bázisrepülőtérre települtek át a Magyar Honvédség Gripenjei. Az első gépek megérkezését követően Kilián Nándor dandártábornok, az MH Parancsnokságának légierő haderőnemi szemlélője elmondta: az áttelepülés tervezett volt, hiszen Kecskeméten a kettős, katonai-polgári hasznosítás, illetve egyéb NATO-beruházások miatt infrastrukturális fejlesztés kezdődik – tartósan repülni nem lehet, csak helikopteres forgalom lesz a bázison. A tervek szerint a következő fél évben a Magyarország és Szlovénia feletti fegyveres légvédelmi készenléti szolgálatot Pápáról fogják ellátni a Gripenek.

Takács Vivien; fotó: Rácz Tünde

HELIKOPTERES GYAKORLAT CSEHORSZÁGBAN

Hat nemzet (belga, cseh, német, lengyel, szlovén, magyar) több mint 600 katonájának részvételével Dark Blade 2019 elnevezésű gyakorlatot tartottak a csehországi Namest légibázison az Európai Védelmi Ügynökség helikopteres kiképzőprogramjának tematikája alapján. A Magyar Honvédség évek óta résztvevője az idén 13. alkalommal megrendezett kiképzési eseménynek. Az MH 86. Szolnok Helikopterbázis 49 fős delegációval, három Mi-24-es, valamint két Mi-17-es típusú helikopterrel járult hozzá a lebonyolításhoz. A gyakorlat keretein belül számos feladattal kellett megbirkózniuk a magyar pilótáknak, így például levegő-föld éleslövészettel egybekötött összetett légi műveletekkel (COMAO) is.

Kép és szöveg: Vatai Nándor hadnagy

HADIHAJÓSOK SZÁRAZFÖLDI LÖVÉSZETEN

PAV gépágyúkkal és a Cougar harcjármű toronygéppuskájával hajtott végre éles lögyakorlatokat az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred hadihajós alosztályának állománya a „nullaponti” lőtérén. Az egycsővű PAV 1-es és a négycsővű PAV 4-es légvédelmi gépágyúkkal az irányzóknak három löfeladatot kellett sikeresen teljesíteniük helikopter-imitációra, illetve különböző távolságokba kihegyezett célokra. A Cougar toronygéppuskájával végrehajtott lövészet a missziós feladatokra történő felkészítést is szolgálta. A gyakorlat résztvevői hatásmutatón is meggyőződhetnek arról, hogy kemény célokon milyen sérüléseket okozhatnak a fegyverek.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

MINŐSÍTETT FELKÉSZÜLÉS

Zárógyakorlattal ért véget a Common Challenge 2019 Lengyelországban: a Visegrádi Négyek Európai Unió Harccsoport (V4 EU BG) – Horvátországgal kiegészülve – megszerezte a „szolgálatra kész” minősítést. A rendezvény bemutatónapját Sáfár Albert dandártábornok, a Magyar Honvédség Parancsnoksága (MHP) törzsfőnökének támogató helyettese, valamint Szabó Árpád ezredes, az MHP logisztikai műveleti és közlekedési főnöke is megsejmelte. A gyakorlatot követően Mariusz Błaszczak lengyel védelmi miniszter méltatta a harccsoportban résztvevők felkészülését. A V4 EU BG júliustól kezd meg készenléti szolgálatát.

*Kép és szöveg:
Szabóné Varga Erika főhadnagy*

KÉSZEN ÁLLNAK A RAKÉTALÖVÉSZETRE

Többhetes bakonyi felkészülés végén sikeresen teljesítették a lövészetre bocsáthatósági vizsgát a győri katonák. Az MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred kijelölt alegysége – immár ötödik alkalommal – vesz majd részt a Tobruk Legacy többnemzeti légvédelmi rakétaharcászati gyakorlaton Lengyelországban. Az alakulat egy KUB-űteggel, egy Mistral-szakasszal, logisztikai támogató elemmel és vezetési ponttal képviseli hazánkat a közel háromhetes erőpróba, amelynek fénypontja a légvédelmirakéta-éleslövészet lesz. A győri rakétások a 2017-es, csehországi lövészetet követően idén már nemcsak Mistralt, hanem – hat év után újra – KUB (SA-6) légvédelmi rakétákat is indíthatnak.

Kép és szöveg: Cseszreginé Csekei Judit százados

KATONA-EGÉSZSÉGÜGYI KÉPZÉS HAMBURGBAN

Hat ország – az Amerikai Egyesült Államok, Csehország, Egyiptom, Georgia (Grúzia), Magyarország és Portugália – tizenkét képviselője vett részt a sürgősségi betegellátási területen dolgozó szakemberek interaktív továbbképzésén Hamburgban, a Bundeswehr katonai kórházának szimulációs központjában. A kórház és a NATO Katona-egészségügyi Kiválósági Központ (NATO KEKK) közös szervezésében tíz éve rendszeresen megrendezett tanfolyamot prof. dr. Pintér Lajos, az MH Egészségügyi Központ Honvédkórház miniszteri megbízottja is megtekintette. A résztvevőknek alkalmuk nyílt megismerkedni a katonai kórház képességével, valamint betekinthettek a napi betegellátás folyamatába is.

Kép és szöveg: dr. Vekszler Péter ezredes

MEGÚJULÁS MINDEN TERÜLETEN

Rendszerben gondolkodunk, hiszen minden területen megújulást szeretnénk – jelentette ki Benkő Tibor honvédelmi miniszter a honvédelmi és haderő-fejlesztési programról tartott előadásában a „Hogyan tovább Magyarország? Védelem és Biztonság” címmel rendezett szimpóziumon, Budapesten. A terveket illetően a tárcavezető szólt a Magyarországon felállítandó két új szervezetről – a székesfehérvári többnemzeti hadosztály-parancsnokságról, illetve a szolnoki regionális különleges műveleti komponens parancsnokságról –, a honvédség társadalmi támogatottságát és a hazafias honvédelmi nevelést szolgáló programokról, valamint a haditechnikai fejlesztések, a folyamatos kutatás és innováció érdekében létrehozandó MH Modernizációs Intézetéről is.

Révész Béla; fotó: Szabó Lajos zászlós

GÖRGEI ARTÚRRA EMLÉKEZTEK

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc honvédseregének főparancsnokára, Görgei Artúrra emlékeztek a honvédelem napján. A tábornok Fiumei úti sírkertben található nyughelyénél Németh Szilárd, a HM parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes elmondta: a forradalom és szabadságharc legendás hadvezére és minisztere 98 esztendősen hunyt el. „Sokáig kellett várni, de Görgei Artúrnak a nemzeti emlékezetben elfoglalt helye, történelmi szerepe végre méltó helyre kerülhetett. Személyében egy sokoldalú ember, tudós, felelősségteljes politikus, katona és hazafi képe rajzolódik ki előttünk” – jelentette ki Németh Szilárd.

Kép és szöveg: Snoj Péter

TANÁCSKOZTAK A V4-EK VÉDELMI ÁLLAMTITKÁRAI

A szlovákiai Tomášovóban ült tárgyalóasztalhoz a visegrádi országok (V4) védelmi miniszterhelyetteseiből, államtitkáraiból álló „Senior Body” testület. A magyar delegációt vezető Szabó István honvédelmi államtitkár elmondta, hogy a munkaülésen elsősorban az aktuális európai uniós témák voltak napirenden, például a kontinens biztonsági helyzete, az Állandó Strukturált Együttműködés (PESCO), az Európai Békekeret (EPF), az Európai Védelmi Alap (EDF), a katonai mobilitás és az EU-harccsoportok (EU BG) kérdése. A tárgyaláson áttekintették az aktuális NATO-ügyeket is, például a védelmi miniszteri ülés előkészületeit, de szó esett a szövetség misszióiról, műveleteiről és a magyar kezdeményezésre létrehozandó közép-európai harccsoportról is.

*Nyulas Szabolcs
Fotó: Tóth László*

BRÜSSZELBEN ÜLÉSEZTEK A VEZÉRKARI FŐNÖKÖK

Korom Ferenc altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnoka vezette a magyar delegációt az Európai Unió, majd egy nappal később a NATO legfelsőbb katonai döntéshozó szervének ülésén Brüsszelben. Az EU Military Committee találkozón a vezérkari főnökök megtárgyalták az EU–NATO együttműködés, az Európai Unió biztonsági és védelmi tervének megfelelő műveletek, az Egységes Európai Égbolt, valamint az Európai Békekeret aktuális kérdéseit. A NATO-szintű tanácskozáson egyebek mellett az elrettentő és védelmi berendezkedés, a Szövetséges Európai Erők parancsnokának (SACEUR) felelősségi körzete, Ukrajna biztonsági helyzete és a NATO partnerségi erőfeszítései kerültek szóba.

Honvedelem.hu; fotó: NATO

HAZÁNK ELEMÉRI ÉRDEKE A BÉKE

Oszták és szlovák társszervezetek képviselői is részt vettek a békefenntartók napja alkalmából rendezett ünnepségen a pákozdi katonai emlékparkban. Mihócza Zoltán altábornagy, a Magyar Honvédség Parancsnokságának törzsfőnöke beszédében kiemelte: jelenleg mintegy hétszáz magyar lát el szerte a világon békefenntartói feladatokat, s katonáink az elmúlt évtizedekben is sok helyen vigyázták a törekény békét. A jelenlévők főhajrással emlékeztek azokra, akik békefenntartói szolgálat közben veszítették életüket. Az MH Parancsnoksága mellett a civil szervezetek, a társ fegyveres testületek és a rendvédelmi szervek képviselői is elhelyezték koszorúikat a Békefenntartók Emlékművénél.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

KÍNAI DELEGÁCIÓ AZ EGYETEMEN

A Kínai Népi Felszabadító Fegyveres Erők Nemzetvédelmi Egyetemének 10 fős delegációja látogatott el a Nemzeti Közzszolgálati Egyetemre. A Xu Guizhong vezérőrnagy vezetésével európai körutazáson tartózkodó vendégek megismerkedtek a hazai katonai felsőoktatási rendszerrel és a katonai neveléssel, általános tájékoztatást kaptak a tisztképzés szintjeiről, az intézményben folyó tudományos tevékenység jellegéről, valamint a katonai felsővezető szakirányú továbbképzés főbb tartalmi elemeiről. A delegáció a látogatása végén tárlatvezetés keretében betekintést nyert a Ludovika főépületének gazdag történelmi múltjába és felkereste a nemrég átadott Ludovika Egyetemi Campust is.

Jobbágy Zoltán; fotó: Szilágyi Dénes

Együtt
gyakoroltak
a tiszt- és
altisztjelöltek

KÖZÖS ROHAM

AZ ÚJDÖRÖGDI ROMVÁROSBAN TARTOTTÁK A KÖZÖS ROHAM 2019 ELNEVEZÉSŰ PARANCSNOKI ÉS TÖRZSVEZETÉSI HARCÁSZATI GYAKORLAT ZÁRÓ MOZZANATÁT, MELYEK SORÁN HONVÉD TISZT- ÉS ALTISZTJELÖLTEK ADTAK SZÁMOT A KIKÉPZÉS SORÁN ELSAJÁTÍTOTT ISMERETEIKRŐL, EGYÜTTMŰKÖDÉSI, VALAMINT PROBLÉMAMEGOLDÓ KÉPESSÉGÜKRŐL.

A tiszti- és altisztjelöltek ilyen típusú kiképzésére az 1930-as, 1940-es évek fordulójától először tavaly volt ismét példa Magyarországon; akkor a csobánkai gyakorlótér adott helyszínt a közös harcászati felkészülésnek.

Az idén az újdörögdi romvárosban tartották a rendezvényt; a szimulált harc helyzet során a hallgatókból álló ideiglenes köteléknek egy település átvizsgálása, illetve az ott megbújó „ellenséges erők” felszámolása volt a feladata. A kiképzést Pohl Árpád dandártábornok, a Nemzeti Közszo-

gálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karának dékánja, illetve Bozó Tibor dandártábornok, az MH Altiszti Akadémia parancsnoka is megtekintette.

– A gyakorlatot abszolút sikeresnek ítélem. Folytattuk a tavaly megkezdett munkát, a most látottak pedig arról győzték meg, hogy a honvéd tiszti- és altisztjelöltek jól felkészültek, s képesek együttműködni – összegezte tapasztalatait Pohl Árpád dandártábornok.

Hasonlóan nyilatkozott az MH Altiszti Akadémia parancsnoka is.

– Célunk az volt, hogy a két oktatási intézmény hallgatóit közelebb hozzuk egymáshoz. Ezt elértük, nagyon jól sikerült ez a gyakorlat – fogalmazott Bozó Tibor dandártábornok.

A Közös Roham 2019 fontos eleme volt a két állománykategória tagjai felkészítésének, hiszen jól megalapozta a leendő tisztek és az altisztek jövőbeni együttműködését, amely nagy mértékben hozzájárul a Magyar Honvédség alaprendeltetéséből adódó feladatainak magas szintű végrehajtásához.

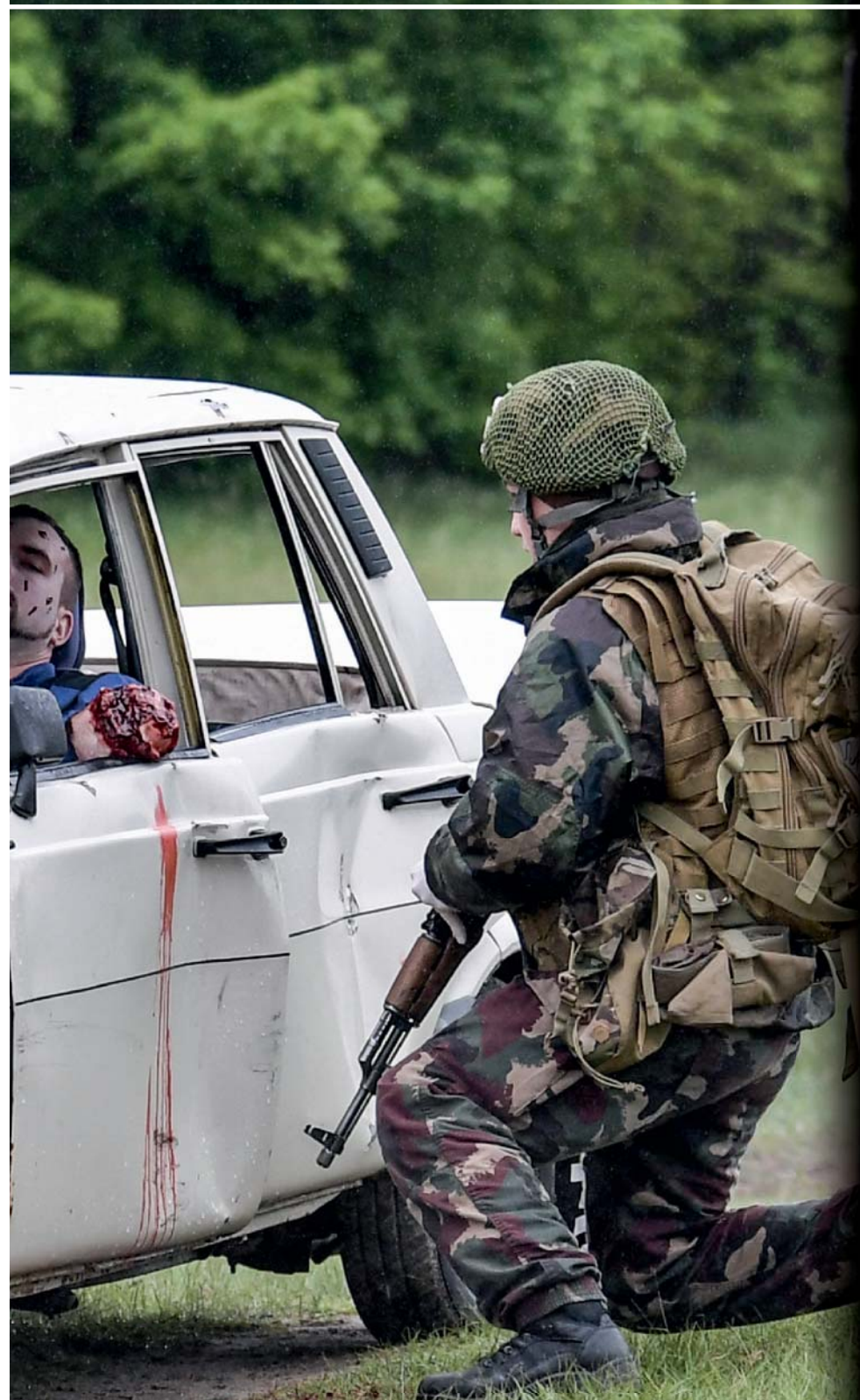
Egészségügyi szakharcászat Dócon

ÉLETMENTŐK

LÁTVÁNYOS EGÉSZSÉGÜGYI SZAKHARCÁSZATON VETTEK RÉSZT AZ MH 5. BOCSKAI ISTVÁN LÖVÉSZDANDÁR HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI KATONÁI A DÓCI LŐTÉREN. AZ ÖTNAPOS FOGLALKOZÁS SORÁN A RÉSZTVEVŐK A GYAKORLATBAN IS KIPRÓBÁLHATTÁK AZ ELMÉLETI FELKÉSZÍTÉS SORÁN SZERZETT TUDÁSUKAT.

Összetett, a lövészeket, a műszaki és az egészségügyi katonákat egyaránt megmozgató gyakorlatot tartottak a dóci lőtérén. Dr. Pusztai Erzsébet alezredes, a Bocskai-dandár Egészségügyi Központjának parancsnoka elmondta: minden évben megrendezik a felkészítést, de folyamatosan új elemekkel gazdagítják azt, hogy valódi kihívást jelentsen az állomány számára. Két éve például éjszaka kellett a feladatokat teljesíteni, tavaly helikopter is részt vett a gyakorlaton, melyen idén szerephez jutottak a területvédelmi tartalékos katonák, köztük lövészek, továbbá egy-egy orvos és mentőtiszt. Bár a kiképzés nagyon látványos volt, az alezredes hangsúlyozta: nem bemutatót hajtottak végre, hanem gyakoroltak, vagyis a résztvevők nem ismerték előre a pontos forgatókönyvet, a korábban megszerzett tudásukkal kellett a váratlan helyzetekre szakszerűen reagálniuk. A feladatokat pedig úgy alakították ki, hogy azok minél inkább megfeleljenek a valóságnak, azaz a harctéri körülményeknek.

A gyakorlat forgatókönyve szerint a katonákat támadás érte, melyet előbb visszavertek, majd el kellett látniuk a súlyos sérülteket. Dolgukat az időjárás sem könnyítette meg, hiszen végig esett az eső. További nehézséget jelentett, hogy két társuk beszorult a roncsok közé, miután járművük – a szcenárió értelmében – aknára futott. Miközben a lövészek biztosították a helyszínt, az egészségügyiek a lövedékek, illetve az akna által okozott sérüléseket látták el.

Tetézte a bajt, hogy a tűzpárbajban a lövészek közül is megsérültek ketten, a beszorult személyekhez pedig nem lehetett hozzáférni, ezért meg kellett bontani a járművet. Speciális szerszámok, például feszítő-vágó segítségével végül néhány perc alatt eltávolították az autó ajtajait és tetejét, ezzel minden akadály elhárult, meg lehetett kezdeni a sebsültellátást. Néhány pillanat múlva megérkezett a speciálisan kialakított BTR-80-as, amely elszállította a sérülteket a zászlóaljszintű egészségügyi ellátó központba (ROLE-1). Az egymásra épülő egészségügyi ellátó rendszerelemek (ROLE-1-től 4-ig)

SEREKSZEMLE

között ez az elsődleges ellátó szint, az életmentésre alkalmas harctéri ellátóhelyet jelenti. Dr. Pusztai Erzsébet alezredes kifejtette: a ROLE-1-et úgy kell telepíteni, hogy ott a sérüléstől számítva két órán belül orvosi segítségben lehessen részesíteni a katonákat. Ennek érdekében az ellátóközpont folyamatosan követi a csapatokat, így akár naponta többször is áttelepülhet.

Tüzérek gyakoroltak a Bakonyban

A RÉGI IDŐKBEN EGY-EGY SZAKMA ELSAJÁTÍTÁSA ÉRDEKÉBEN AZ IFJÚ INAS MESTEREMBER MELLÉ SZEGŐDÖTT, HOGY AZ Ő IRÁNYÍTÁSÁVAL VÁLJON MAGA IS A HIVATÁSA TUDORÁVÁ. E HAGYOMÁNYT KÖVETTÉK A MAGYAR HONVÉDSÉG LEENDŐ TÜZÉRTISZTJEI IS AZ MH BAKONY HARCKIKÉPZŐ KÖZPONT LŐTERÉN.

ÁTTÖRÉSRE KÉSZÜLVÉ

Két héten keresztül dörögtek a D-20-as ágyútarackok a Körös-hegyi lőtérén, ahol a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karának negyedéves tüzérszakos hallgatói gyakoroltak, majd vizsgáztak. A végzősök a legjobb szakemberektől tanultak: az MH 25. Klapka György Lövészdandár 101. tüzérsztyályának katonáitól.

A honvéd tisztjelöltek az írásbeli és szóbeli vizsgákhoz hasonlóan tételhúzással tudták meg, hogy éppen a kezelőszemélyzet melyik tagjának feladatait kell ellátniuk. Mialatt az üteg-, a szakasz- és a lövegparancs-

noki teendőiket gyakorolták, végig segítségükre voltak a tatai katonák, akik tapasztalataikkal támogatták őket. Mint arra az üteg parancsnoka, Száraz Csaba százados rámutatott, a hallgatók számára a végrehajtandó feladatok még sok kihívást jelentenek. Ebben ugyanakkor semmi különös nincs, hiszen még csak most sajátítják el azokat az ismereteket, amelyek aztán az évek során már rutinná válnak – tette hozzá a tisztt, megjegyezve: a honvéd tisztjelöltek és a tatai katonák között már a kezdetektől fogva kiváló az együttműködés, ami nagyban segíti a közös munkát.

Érdekesség, hogy a hallgatók felkészítésén, vizsgáztatásán túl maguk a

101. tüzérosztály katonái is gyakoroltak, hiszen képességeiket hamarosan egy nemzetközi megmérettetésen, a Breakthrough (Áttörés) 2019 elnevezésű többnemzeti gyakorlaton kell bizonyítaniuk.

Mialatt a D-20-asok tűz alatt tartották a számukra kijelölt célterületet, az MH Bakony Harckiképző Központ lö- és gyakorlóterének másik szegletében szintén tatai katonák gyakorlatoztak: a BRDM-2 típusú páncélozott felderítő járművekről indítottak Konkursz rakétákat. Ezt a kiképzési feladatot a lövészdandárnál minden évben végrehajták, hogy szinten tartsák a típus kezeléséhez szükséges tudást.

Ellátóhajók – váltásra várva

HÁTTÉRMUNKÁSOK

ERŐT ÉS HATALMAT SUGÁROZNAK A REPÜLŐGÉP-HORDOZÓK, A RAKÉTÁKKAL FELFEGYVERZETT ROMBOLÓK – DE GONDBA KERÜLNEK, HA NINCS UTÁNPÓTLÁS, HA NINCS ELÉG TEHERHAJÓ. MÁRPEDIG NINCS.

Az 1990-es évek elejétől folyamatosan és jelentősen csökkent az egyes NATO-tagállamok védelmi költségvetése. Ennek megfelelően kevesebb pénz

jutott a haditengerészetekre is, s nem meglepő, hogy a szűkös forrásokból inkább tengeralattjárókra, repülőgép-hordozókra vagy éppen cirkálókra költöttek, s nem ellátó- vagy szállító-

hajókra. Ez most keményen visszaüt: öregedő, egyre létszámbíányosabb szállítóflottákkal rendelkeznek a nyugati hatalmak. Nagy-Britanniában pedig teljesen komoly vita alakult ki arról, hogy hadihajónak tekinthetők-e a haditengerészetük felszíni egységeit ellátó utánpótlásszállítók? A válasz attól függ, kit kérdezzünk.

MINEK NEVEZZELEK?

Pedig a tét komoly: három logisztikai hajóegység (Fleet Solid Support Ship – FSSS) gyártására szeretne engedélyt és persze pénzügyi forrásokat kapni a brit haditengerészet. Az ország honatyái ezeket hazai gyártókkal építtetnék meg, így támogatandó a nemzeti ipart. A haditengeré-

így vagy úgy, de elhagyja az Európai Uniót. A haditengerészek szerint ugyanakkor komoly következményekkel járhat a jelenleg már zajló beszerzési eljárás leállítása: a projekt több évvel csúszhat, s persze a másik két érdeklődő, a Navantia és a Japan Marine United vállalat sem lesz boldog, ha kiebrudalnák őket a pályázatból – s ennek akár jogi következményei is lehetnek. Igaz, többen megjegyzik: más államok, például a franciák is megoldották, hogy a hadihajók közé sorolják a raktárhajókat, így nemzetbiztonsági okokra hivatkozva hazai gyárak építhetik meg azokat.

Márpedig a brit flotta két, Queen Elizabeth-osztályú repülőgép-hordozójához, pontosabban ezek művelési alkalmazásához szükség lenne a három modern ellátóhajóra, melyeket a Királyi Kiegészítő Haditengerészet üzemeltet majd. A jelenleg használt Fort Rosalie-osztály két, 24 ezer tonna vízkiszorítású egysége, az RFA FORT ROSALIE és az RFA FORT AUSTIN 1978–1979-ben állt hadrendbe és a tervek szerint hamarosan nyugdíjazni kell azokat. Az FSSS sem lesz sokkal nagyobb: szakértők 25-30 ezer bruttóregisztertonna környékére becsülik a kapacitásukat. A hajók persze nemcsak a repülőgép-hordozó kötelékek, de a brit haditengerészet egyéb flottaműveleteinek kiszolgálásában is oroszánrészt vállalhatnak majd.

szet illetékes szakemberecsapatának érvelése szerint ugyanakkor az ellátóhajó jogilag nem hadihajó. Ebben az esetben márpedig – mivel az Egyesült Királyság lapunk megjelenésének időpontjában még az Európai Unió tagja – a vonatkozó jogszabályok alapján (346. cikkely) nemzetközi közbeszerzési eljárást kell lefolytatni.

Ennek megfelelően a Team UK néven alakult csoport – melyet a Babcock International, a BAE Systems, a Cammell Laird és a Rolls-Royce alkot – egy versenyző lehet csupán a többi közül. A honatyák és az őket támogató szakszervezetek vezetői a több ezer munkahely sorsával, az önálló brit hajóipar jövőjével és az otthon elköltött pénz (1 milliárd angol font) tagadhatatlan gazdasági előnyeivel érvelnek – s persze ki nem mondott indok, hogy hamarosan az Egyesült Királyság

KEVÉS, AZ IS ÖREG

Nem sokkal áll jobban az Amerikai Egyesült Államok haditengerésze sem. A szállítóflotta gyakorlatilag a teljes összeomlás határára került – s ezt már a katonai vezetés is kénytelen elismerni. Pedig a haditervekben kulcsfontosságú szerep jut a harckocsikat, tüzérséget, alkatrészeket, löszereket, egyéb felszerelést az adott hadszíntérre eljuttató hajókra, ám az ezek építésére fordítható pénzek nagysága az 1990-es évektől fogva sokáig rohamosan csökkent az amerikaiaknál is.

Erre válaszul csak alapos késéssel, a 2010-es évek közepén indult el az új generációs szállító- és ellátóhajók tervezésének előkészítése. Ráadásul a projektet rögtön sikerült zsákutcába juttatnia a szakértőknek: úgy gondolták, hogy egyetlen, minden feladatra megfelelő hajótestet kell kifejleszteni, melyet aztán már csak az adott célnak megfelelő felszereléssel kell ellátni. Nos, idén kiderült, hogy a Common Hull Auxiliary Multi-Mission Platform nevet kapott elképzelés téves, a 2018-ban indított, alapos tanulmányok eredményei nem támasztották alá az egyetlen fő típusra alapozott fejlesztési elképzelések helyességét. Valóban nehéz elhinni, hogy akad olyan alap, amelyre egyaránt használható variáns épülhetne kórházha-

jából, úszó hadművelleti parancsnoki pontból, tengeralattjáró-ellátó egységből, továbbá a repülőgép-hordozók repülőezredeit kiszolgáló vagy általános logisztikai hajóból.

Ezekre a feladatokra most is több hajóosztályt alkalmaznak, melyeket külön-külön, speciálisan az adott célnak megfelelően alakítottak ki. A tanulmányok kiértékelését követően döntés született: legyen inkább

kétféle hajótest, az bizonyosan elég lesz: egy nagy méretű és tömegű felszerelések – mint amilyenek a már említett harckocsik, gyalogsági harcjárművek, önjáró lövegek – eljuttatására szánt változat, illetve egy kisebb, például úszó kórházként vagy hadművelleti vezetési pontként szolgáló, számítógépekkel, rádiókkal, műholdas adatátviteli rendszerekkel felszerelt variáns.

SZEREPCSERE

A haditengerészet június elején küldte el az ajánlatkérő leveleket a szóba jöhető amerikai hajóépítő vállalatoknak. A tervek alapján a győztes céget vagy cégeket 2023-ban választják ki és 2026-ra az első hajónak már hadrendbe is kell állnia – feltéve, ha a védelmi költségvetésben sikerül a megfelelő összegeket lekötni a projektre. Az új egységek beérkezésével a szakemberek szerint egy szerepcserés folyamat veheti majd kezdetét.

A legrosszabb állapotban jelenleg a Készenléti Tartalékos Flotta (Ready Reserve Force) van; ezek a hajók minimális személyzettel és sokszor csak a legszükségesebb karbantartás mellett a kikötőkben várják azt, hogy igénybe vegyék a szállítókapacitásukat. Emellett a

világ számos pontján tevékenykednek előre telepített logisztikai hajók, összesen negyvenkilenc. Ezek a fiatalabb, még jelentős élettartam-tartalékkal rendelkező úszóegységek váltanak a Készenléti Tartalékos Flotta hajóit, az újonnan gyártottak pedig – a rendszeresítésük ütemének megfelelően – fokozatosan vehetik át az előre telepített logisztikai hajók feladatkörét, s utánpótlással megrakodva elindulhatnak majd a világ számukra kijelölt, távoli pontjaira.

Budaörsi vendégek

TÖRÖK CSEMEGE

A BUDAÖRSÖN, 2019. MÁJUS 17-19. KÖZÖTT MEGRENDEZETT HONVÉDELMI NAPOKON NEM CSUPÁN A MAGYAR HONVÉDSÉG JELENLEG HADREND BEN TARTOTT ESZKÖZEIT, HANEM NÉHÁNY VALÓDI KÜLÖNLEGESSÉGET IS MEGTEKINTHETTEK AZ ÉRDEKLŐDŐK.

Ezek sorába tartozott két gumikerekes jármű, melyek Törökországból érkeztek. A nagyhangár előtt leparkolt páncélozott terepjárókat érdemes volt kicsit alaposabban is szemügyre venni.

A magánkézben lévő Nurol Makina vállalat 2017 májusában, az isztambuli IDEF nemzetközi haditechnikai kiállításon mutatta be a Törökországban Yörük, míg az exportpiacon NMS 4×4 néven futó könnyű páncélozott járművét, melynek első megrendelője Katar volt; a közel-keleti állam a különleges erőit látta el ezzel a terepjáróval, a hírek szerint körülbelül 100 darabot hadrendbe állítva.

A 4,9 méter hosszú, 2,4 méter széles, 2,1 méter magas jármű a ma már klasszikusnak tekinthető kialakítást követi: a jelentős hasmagasság (42,5 centiméter) és a páncéltest V alakú kiképzése az aknák és improvizált robbanószerkezetek hatása ellen védi a bent ülőket. A karosszéria két végéhez közel elhelyezett kerekek kis terepszöget (elől 54, hátul 62 fok) eredményeznek; ez kiváló terepjáró képességet biztosít. A jármű akár 70 fokos oldalra dőlés mellett is a kerekein marad, emellett képes legfeljebb 90 centiméter széles árkok felett áthaladni vagy fél méteres „lépcsőket” szemből leküzdeni. A gyártó állítása szerint az NMS 4×4 mínusz 32 és plusz 55

Celsius-fokos külső hőmérséklet esetén is tökéletesen működik.

Oldalanként négy, füstgránátokat indító csövet illesztettek a tetejére, de elhelyezhető oda távirányítású torony is, amely a vásárló kívánságainak megfelelő fegyverzetet, illetve felderítő- és célzórendszereket képes fogadni. A belső térben a gépjármű vezetőjén és a mellette ülő parancsnokon túl további hét utas fér el: három külön ülésekben a parancsnok mögött, négyen pedig a hátsó küzdőtérben a két-két, egymással szemben elhelyezett székben. A lövedékek és rakéták elleni védetség ugyancsak változtatható: kompozit anyagú pót-, illetve reaktív páncélzattal fokozható ez a szint, egészen a jármű maximális, 10 tonnás tömegéig.

A 300 lóerős, hathengeres, 6700 köbcentiméteres, automata váltóval ellátott turbódízel motorral meghajtott terepjáró maximális sebessége 140 kilométer óránként, s egy tankolással 700 kilométert képes megtenni. Gumikerekei természetesen lövés- és defektálló.

A Nurol Makina a szintén török Aselsan céggel együttműködve készítette el a páncélvadász változatot, melynek tornyában négy irányított páncéltörő rakéta kapott helyet a szükséges optikai rendszerekkel együtt. Az indítóegység többféle rakétával kompatibilis (FGM-148

Javelin, AGM-114 Hellfire II, 9M133 Kornet-EM, Sherhsen, Rocketsan OMTAS), s azokat a jármű védett belsejéből, egy színes LCD képernyővel ellátott kezelőpult segítségével lehet vezérelni.

A katar DIMDEX 2018 kiállításon pedig bemutatták az NMS 4×4 légvédelmi változatának prototípusát is. Bár azt nem hozták nyilvánosságra, hogy milyen fegyver kerülhetne a toronyba, de a jármű méretéből adódóan kis hatótávolságú, infravörös önirányítású rendszerre (mint amilyen az Aselsan által licenc alapján gyártott FIM-92 Stinger) lehet majd számítani.

Az alap csapatszallító változat egy Aselsan SARP stabilizált géppuskatornyot kaphat, melybe 7,62 milliméter űrméretű közepes géppuska vagy 12,7 milliméteres nehézgéppuska, illetve 40 milliméteres automata gránátvető helyezhető el. Emellett létezik az NMS 4×4-nek teherszállító változata is; ebben az esetben a második ülésor mögött egy nyitott rakodótér található.

A gyártó cég egyébként 2018. június végén mutatta be az első, sorozatgyártott példányt – az akkor készült képek alapján nem lehetetlen, hogy pont az a jármű járt Budaörsön is.

Szintén a Nurol Makina terméke a honvédelmi napokon látott másik török terepjáró, az Ejder Yalçın 4×4 páncélozott többcélú moduláris

jármű. Ez egy kicsit hagyományosabb (és talán az Afganisztánban a magyar katonák által is használt NaviStar MaxxPro-hoz hasonlító) kialakítással készül; 5,7 méter hosszú, 2,45 méter széles, 2,55 méter magas, önsúlya 14 tonna, míg maximális tömege 18 tonna lehet. Méretéből adódóan akár teherszállító repülőgéppel is eljuttatható a műveleti területre. Jó minőségű úton a hathengeres, 8900 köbcentiméteres, 375 lóerős Cummins turbódízel motor 120 kilométer/óra csúcsebességre képes. Ha a sofőr takarékosabban bánik a géppel, akkor 700 kilométer távolság megtételére is elég az üzemanyagtartályokba betöltött gázolaj.

A tervezésénél nagy figyelmet fordítottak a török mérnökök a robbanás hatásait kivédő kialakításra és eszközökre. Ennek megfelelően V alakú kiképzést kapott az egy darabból álló, páncélozott (STANAG 4569 4-es szintnek megfelelő védel-

A Budaörsön kiállított török harcjárműveket megtekintette Benkő Tibor honvédelmi miniszter is.

met nyújtó) test, s a padlózat kialakítása, illetve az ülések rögzítése is csökkenti a jármű alatt felrobbanó akna vagy improvizált robbanószerkezet feszítőerejének hatását. A magas építés (40 centiméteres szabad hasmagasság) miatt akár 1,1 méter mélységű vízben is képes haladni, s ugyanilyen széles árkon is átgázol-

hat. A vásárló igényeinek megfelelően nappal és éjjel egyaránt használható kamerarendszer, automata tűzoltóberendezés, nagy teljesítményű csörlő és hátsó rámpa szintén felszerelhető a járművekre.

Az Ejder Yalçın-család mindkét, 4×4-es és 6×6-os kerékképletű változata is aratott már exportsikereket.

A nagyobb, 11 főt befogadni képes járműből Georgia (Grúzia) szerzett be 90 darabot, a Budaörsön is bemutatkozott, 2014 májusa óta gyártott 4×4-esből pedig Szenegál, Törökország, Tunézia és Katar is vásárolt. A legkomolyabb üzemeltető azonban Üzbegisztán lehet, amely 1024 darabos rendeléssel kereste meg a törököket. A tervek szerint az üzbég UzAuto licenc alapján, helyben fogja gyártani az Ejder Yalçınokat.

Mivel ez a terepjáró is a Nurol Makina terméke, így az NMS 4×4-gyel megegyező a választható fegyverzet. Ennek megfelelően – természetesen igazodva a megrendelő kívánságaihoz – géppuska, automata gránátvető vagy különböző irányított rakéták kerülhetnek a stabilizált, belülről vezérelt toronyba.

Az Ejder Yalçınból csapatszállító, páncéltörő, légvédelmi, felderítő, tűztámogató, vegyivédelmi, önjáró aknavető, robot hordozására kiala-

kított tűzszerész, aknamentesítő, parancsnoki, műszaki és mentő változat is megvásárolható. Emellett a Nurol Makina szerint a jármű – mérete,

fordulékonyasága és páncélvédelme miatt – szintén alkalmas belbiztonsági, rendőrségi feladatok ellátására, akár városi körülmények között is.

Új kutató-mentő helikopter a láthatáron

Ritka az olyan terjedelmes család-fa, mint amilyen az UH-60 Black Hawk rendelkezik, s még az Amerikai Egyesült Államokban is szokatlanul hosszadalmas, csavaros, zsákutcákkal teli a légierő új mentő-helikopterének kiválasztásáról szóló történet. A Sikorsky prototípusának levegőbe emelkedéséig rengeteg minden történt.

REPÜLŐ MENTŐAUTÓ

A kezdetkor a katonai helikopterek alapvető alkalmazási területe a sebesültek, betegek szállítása volt. A legelső, akkor még inkább érdekes kísérletnek tűnő Sikorsky YR-4B számos példányát szintén ebben a szerepkörben vetették be 1944 áprilisától a kínai-burmai-indiai hadszí-

téren. 1950 és 1953 között pedig a világsajtónak is köszönhetően váltak híressé a Koreában tevékenykedő Bell H-13D Sioux-k. A buborék plexifülkés helikopterek a két, oldalra szerelhető, zárt hordágytartóban szállították az amerikai és a szövetséges katonákat az előretolt tábori kórházakba. Vietnamban már megjelentek a harci kutató-mentő helikopterek

MENNYBŐL AZ ANGVAL

IDÉN TAVASSZAL SZÁLT FEL ELŐSZÖR A FLORIDAI WEST PALM BEACH REPÜLŐTERÉRŐL AZ AMERIKAI LÉGIERŐ LEENDŐ HARCI KUTATÓ-MENTŐ HELIKOPTERÉNEK PROTOTÍPUSA, A SIKORSKY HH-60W (WHISKEY), MELYBŐL 2020-TÓL ÖSSZESEN 112 PÉLDÁNYT TERVEZNEK HADRENDBE ÁLLÍTANI.

is: a HH-3E Jolly Green Giant és a jóval nagyobb HH-53B, majd a továbbfejlesztett HH-53C Super Jolly Green Giant már komoly páncélzattal és fegyverzettel felszerelve mentette a bajba került katonákat, szinte mindig az ellenséges géppuskák tüzeiben. Ekkor formálódtak azok az eljárások, felszerelések, melyek a mai napig meghatározzák a harci kutató-mentő műveleteket, s persze a délkelet-ázsiai hadszíntéren szerzett tapasztalatok az említett feladatra rendszeresített helikopterek kialakítására is jelentős hatást gyakoroltak.

műveleti képességekkel felvértezett MH-60G (16 gép). Ez a két variáns a már említett páncélzat és fegyverzet mellett elsősorban a fedélzeti rendszerekben különbözik az alap szállítógépektől: sokkal többre képes robotpilóta, fejlett, kombinált (inerciális/műholdas/Doppler) navigációs rendszer, kiterjedt elektronikai önvédelmi eszközök, éjjellátó szemüvegek, infravörös kamerák segítették a hajózók munkáját és a bajba jutottak kimentését.

ZAVAR AZ ERŐBEN

Az UH-60-asokat 1979 júniusában rendszeresítették, s a közepes, két hajtóműves szállítóhelikopter ideális alapnak tűnt a veterán, még az 1991-es Sivatagi Viharban is aktívan alkalmazott HH-3E kiváltására. A tervezési folyamat 1981-ben kezdődött el, melynek eredményeként megszületett az első néhány, elsősorban tesztelési célokra használható, 1987-ben hadrendbe állt UH-60A Credible Hawk: 12,7 milliméter űrméretű, XM218 típusú, oldalsó géppuskák, páncélzat, extra üzemanyag-tartályok, légiutántöltési képesség jellemezték ezt a forgószárnyast.

A típus továbbfejlesztéseként 1991-re készült el a még többre képes, sorozatgyártott HH-60G Pave Hawk (82 gép), illetve a különleges

A HH-60G Pave Hawk-okat 1991 óta folyamatosan és több hullámban modernizálták, emellett a 2001 utáni komoly igénybevétel miatt nagyjavításokon is átesetek – számos példányukat pedig lelőtték az ellenséges erők. A gépek élettartamát azonban nem lehet a végtelenségig kitolni: ezért már a 2000-es évek elején elindult az új generációs harci kutató-mentő helikopterek beszerzésének folyamata, melynek eredménye 2006 novemberében egy 141 gépes megrendelés lett: a győztes a nagy méretű, tandemrotoros Boeing HH-47G lett, megelőzve az MH-92-esre vonatkozó Sikorsky-ajánlatot és a Lockheed Martin/AgustaWestland US101-esét is.

A vesztesek természetesen jogorvoslatot kerestek, mire hosszadalmas, több körös, a légierőt folyamatos védekezésre és az értékelési szempontok újragondolására kényszerítő folyamat vette kezdetét. Mindezek végeredménye a teljes CSAR-X program törlése lett 2009. június másodikán. Minden kezdődhetett tehát előről, miközben az öregedő HH-60G üzemeltetése, a megfelelő hadrafoghatóság biztosítása egyre nagyobb emberi és pénzügyi erőforrásokat igényelt. A gépek egy részében a repülésbiztonságot veszélyeztető, fáradásos töréseket is találtak, de csak 2012 végére alakultak ki az új beszerzés sarokszámai: 112 gép, 6,84 milliárd dolláros költségkeret, a gyártás 2017-ben történő megkezdése. 2012 decemberére az is kiderült, a Sikorsky egyedül maradt versenyben, mert a többi nevező (AgustaWestland/Northrop Grumman HH-71, Boeing HH-47, Boeing/Bell V-22, Eurocopter EC725) úgy értékelte, hogy a kifejezetten az alacsony árra koncentráló, a megfogalmazott követelmények esetleges túlteljesítését figyelmen kívül hagyó értékelési szempontok miatt nem lenne nyereséges az üzlet. Ez zöld utat jelentett a legújabb variáns, vagyis az UH-60M alapjaira építkező HH-60W számára. A győzelmet hivatalosan 2016. június 26-án jelentették be.

AZ ÚJ FIÚ

A fejlesztési és tervezési munkálatok sikeres lezárását követően a prototípus összeszerelését 2018 februárjában kezdték meg a Sikorsky stratfordi (USA, Connecticut állam) üzemében. Megjegyzendő: ekkorra átlagosan már nagyjából 7100 órát töltöttek a levegőben a még bevethető HH-60G Pave Hawk-ok; a gyártó által meghatározott élettartam 6000 óra volt, s több, oktatásra használt példány már a 10 ezer órát is teljesítette tavaly februárra.

A HH-60W megkapta a Lockheed Martin fejlesztette fedélzeti taktikai feladatvégrehajtást támogató digitális rendszert, amely a gépbe épített összes érzékelő (radar, kamerarendszerek, besugárzásjelző) berendezést kezeli, s annak információit felhasználóbarát módon tálalja a két pilóta elé. Emellett a rendszer biztonságos, titkosított kommunikációs eszközökön át képes fogadni és kezelni a külső jelforrások (műholdak, légi vagy földi megfigyelők, járművek, drónok) által küldött információkat is. A mérnökök kijelentették: ez a világ „leghálózatcentrikusabb” helikoptere, amely nem mellesleg az elődeinél sokkal nagyobb távot tehet meg, köszönhetően a jelentősen megnövelt méretű (az alap UH-60M-hez képest kétszer több kerozint robbanásbiztosan tároló), lövés vagy repesz sérülés esetén „öngyógyító” fedélzeti üzemanyagtartályoknak. A gépet alkalmassá teszik arra is, hogy a levegőben vegyen fel üzemanyagot, így növelve a magasban tölthető időt. A HH-60W orr-része a különlegesen veszélyes feladatokhoz szükséges fedélzeti berendezésektől zsúfolt. Alapfelszereltség a nagy teherbírású csörlő, a gép előtti terepet fűrkésző radar, a nappal és éjjel is működő kamerarendszer, az AN/APR-52-es radarbesugárzásjelző, a hajózókat és az utasokat egy kényszerleszállás vagy lezuhanás esetén védelmező, „becsapódásálló” ülések, az embereket és a gép létfontosságú részeit védő páncélzat.

A védelem mellett az aktív válaszcímzés eszközei, a fegyverek sem hiányozhatnak a forgószárnyasról.

Megmaradt a HH-60G-ről ismert, a gép két oldalán kinyúló külső fegyverzetfelfüggesztő pilon, melyekre az irányított és a nem irányított rakéták számos változata, géppuska- és gépágyúkonténerek vagy, mint legtöbbször, pótüzemanyag-tartályok függeszthetők. A fedélzeti

lövészeket 7,62 milliméteres, hatcsövű, közepes géppuskák vagy 12,7 milliméteres GAU-18/A, illetve GAU-21/A nehézgéppuskák várják.

A fejlesztés során mindazonáltal komoly problémák merültek fel: a meglehetősen kemény tesztek alatt ugyanis kiderült, gondok vannak

Carter Harman hadnagy (az álló sorban bal oldalon) és csapata a legelső helikopteres mentőrepülés előtt, az YR-4B-vel, Burmában, 1944. április 26-án.

a pilótafülkét és az utasteret védő páncélzattal, továbbá a hajózók székeivel. Az előírt védelmi képességek teljesítéséhez áttervezésre volt szükség, de emiatt csak a páncéllemezek 20 százalékkal nehezebbek lettek. Hasonlóan „elnehezült” az üzemanyagtartályok védelmi rend-

szere is. A Sikorsky hivatalosan nem hozta nyilvánosságra, hogy a hiányosságok kijavításával járó saját tömeg-növekedés csökkenti-e a hasznos terhelést és ezzel a gépek elvárt – harci bevetések esetén, teljes fegyverzettel és felszereléssel, légiutántöltés nélkül értendő – 360

kilométeres hatótávolságát, vagy sikerült a mérnököknek máshol lefaragni a szükséges kilogrammokat. Ez akár hamarosan ki is derülhet, hiszen a tervek szerint már 2020 végén hadrendbe állhat a 112 gépessre tervezett HH-60W-flotta első példánya.

Az első nemzetközi békemisszió

A LEGTÖBBEN A NEMZETKÖZI BÉKEMISSZIÓT A MODERN KOR VÍVMÁNYÁNAK TARTJÁK, ÁM ANNAK KEZDETEI TÖBB MINT 100 ÉVRE NYÚLNAK VISSZA – RÁADÁSUL MAGYAR TALÁL MÁNYNAK SZÁMÍT.

KRÉTAI KÖR

A hat európai hatalom konzulátusai egy képeslapon.

Az osztrák-magyar konzulátus Caneában.

A 19. század végén „tűzoltási hadműveletnek” nevezték azt, amit ma békefenntartásnak és béketeremtésnek mondunk; e kettő akkoriban még nem vált szét egyértelműen. Az első négy misszió még az első világháború előtt zajlott. A hat európai nagyhatalom, Nagy-Britannia, Franciaország, Németország, Oroszország, Olaszország és az Osztrák–Magyar Monarchia együtt „teremtett rendet”, majd igyekezett azt fenntartani. E missziók kapcsán derült ki, ami napjainkban jól ismert: a katonák jobban megértik egymást, mint a politikusok. A már egymás ellen fegyverkező országok katonái bajtársi szellemben tettek meg mindent a békéért.

A KEZDETEK

1896 májusában etnikai és vallási konfliktus alakult ki az Oszmán Birodalomhoz tartozó Kréta szigetén a lakosság és a török hatalmi szervek, illetve a keresztények és a mohamedánok között. 1897. február 4-én Canea városában felkelés tört ki. Három nap múlva a görög flotta egy köteléke befutott a Caneai-öbölbe, 14-én pedig megtörtént a partraszállás: az 1800 fős tengerészgyalogos egységhez 30 000 felkelő csatlakozott. Velük a 10 800 fős török helyőrség vette fel a harcot.

Miután Caneában osztrák–magyar konzulátus működött, a Monarchia közös hadügyminisztériumának haditengerészeti szekciója odairányította a Pireuszban tartózkodó KAISERIN UND KÖNIGIN MARIA THERESIA cirkálót és a SEBENICO torpedórombolót. A két hajó Gustav Ritter von Brosch sorhajókapitány, a MARIA THERESIA kapitányának parancsnoksága alatt február 4-én befutott Caneába, s a konzulátus védelmére – Heinrich Neugebauer sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt – partra tett 30 matrózt. A szakaszt Pintér Gyula magyar állampolgárságú osztrák–magyar konzul önhatalmúan kordonszolgálatra rendelte, hogy elválassza Canea török és görög negyedét. A géppuskákkal felfegyverzett osztrák–magyar tengerészgyalogosokkal sem a törökök,

Pintér Gyula krétai osztrák–magyar főkonzul.

sem a görögök nem akartak tengelyt akasztani; Caneában elültek a harcok. A SEBENICO február 5-én áthajózott Rhetymóba, 25-én Candiába.

A jelenségre más hatalmak is felfigyeltek, s hadihajókat vezényeltek Kréta partjaihoz. Február 12-én Kréta török kormányzója, Berovics pasa Caneában a török mellé felhúzatta a hat európai nagyhatalom zászlaját, s felkérte azokat a béketeremtésre. Kezdetét vette a modern történelem első nemzetközi békefenntartó missziója – amely ebben az értelemben nevezhető magyar találmánynak.

HATHATALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Február végére a további öt európai hatalom 100-100 fős tengerészgyalogos századot tett partra Caneában (az osztrák–magyar kontingens egyelőre 30 fős maradt). Mivel a görögök nem állították le támadásukat, hathatalmi flottademonstráció kezdődött az Akrotiri-félsziget előtt. Miután a görögök bevették Agia erődjét, a nemzetközi hajóhad osztrák–magyar, német, brit és orosz egységei – az olasz Conte Canevaro altengernagy parancsnoksága alatt – 1897. február 21-én szétlőtték az erősséget, a francia és az olasz hadihajók pedig elállták a görög flotta útját. Az athéni kormány erre leállította csapatait.

Márciusra a hathatalmi flotta 68 hadihajóra bővült; ebből huszonhárom volt olasz, tizenkilenc brit, kilenc orosz, hét francia és egy német. A

kilenc úszóegységből álló osztrák–magyar kötelék vezetését Johann Edler von Hinke altengernagy vette át, aki 100 főre egészítette ki a parti különítményt. A brit köteléket Harris ellentengernagy, a franciát Pottier ellentengernagy, az orosz Szkrilov ellentengernagy, a németet Koellner sorhajókapitány vezette. A flotta parancsnoka a rangidős olasz tengernagy maradt. A nemzetközi erők főhadiszállását az Izzeddin erődben rendezték be; az erőd parancsnokává az osztrák–magyar Theodor Skerl Edler von Schmidtheim sorhajóhadnagyot nevezték ki.

1897. március elsején hathatalmi proklamációt adtak ki a sziget közigazgatásának átvételéről, s annak vezetésével Pintért bízták meg. A következő napon felszólították a görög kormányt csapataik és hadiflottájuk visszavonására. A török kormánynak továbbított jegyzékben pedig az állt, hogy a Porta akkor kapja vissza a hat hatalomtól a Kréta feletti fenn-

hatóságot, ha a sziget autonómiához jut. Március 8-án mindkét kormány pozitív választ adott, mivel azonban a görög csapatok kivonása 19-ig nem indult meg, az athéni kormány 48 órás ultimátumot kapott. Ennek lejártával, 21-én nemzetközi blokád lépett életbe Kréta körül.

A fegyverszünetet csak a török és a görög reguláris haderő tartotta be, a lakosság nem. Március 7-től újabb 570 fős nemzetközi tengerészgyalogos különítményt (220 brit, 100-100 osztrák–magyar, orosz és francia, továbbá 50 olasz matrózt) tettek partra, amely az osztrák–magyar Martinák Ferenc sorhajóhadnagy vezetésével megkezdte a sziget átfésülését, s nem egyszer fegyverrel teremtett békét. Március 25-én például csak a MARIA THERESIA cirkáló 15 centiméteres ágyúinak támogatásával tudta szétválasztani a harcoló feleket Malaxánál.

Áprilistól visszavonták a tengerészgyalogságot, s 2400 fős szárazföldi

erőt (melyben a hat európai hatalom egyenlő arányban képviseltette magát) vezényeltek a szigetre, amit hat szektorra osztottak. Az olasz katonai és osztrák–magyar polgári főparancsnokság Caneába települt. Az osztrák–magyar szektor központja Kissamo, a németé a Suda-sziget, az olaszé Hierapetra, a brité Candia, a franciáé Sitia, az oroszé Rhetymo volt. A Monarchia szektora, egyben a Kissamóban létesített állomásparancsnokság vezetésével Leodogar Kneissler von Maixdorf sorhajókapitányt bízták meg.

HATÁROZOTT FELLÉPÉS

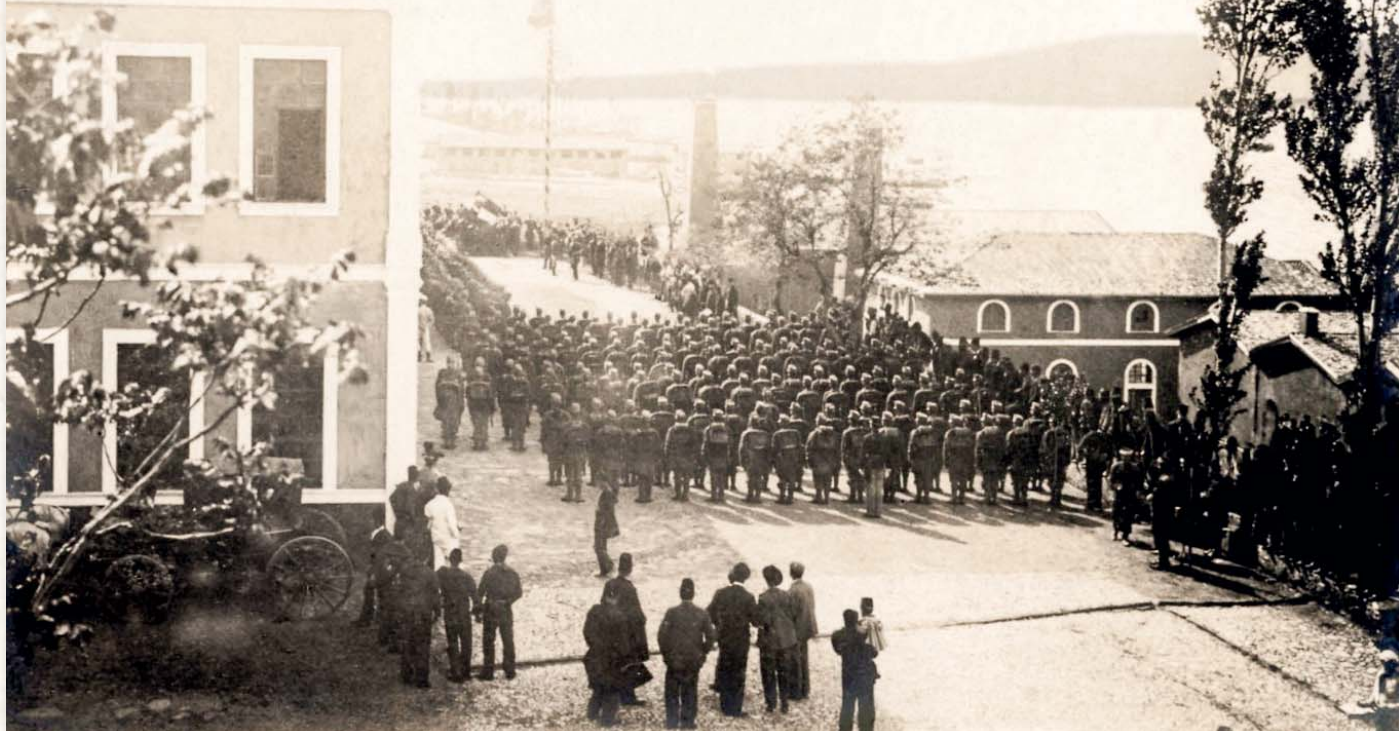
Maixdorf rendelkezésére (a szárazföldi erők megérkezéséig) egy 360 fős tengerészgyalogos századot bocsátottak. Szárazföldi kontingensként a cs. és kir. 87. gyalogezred trieszti II. zászlóalját jelölték ki, amely Guzek Leó ezredes parancsnoksága

A krétai békemisszió fontosabb osztrák–magyar szereplői, köztük Johann Edler von Hinke altengernagy (x), Guzek Leó ezredes, ezredparancsnok (xx), Pintér Gyula főkonzul (xxx), dr. Remi Kwiatkowski alkonzul (xxxx) és dr. Karl Pavlečka főhadnagy (xxxxx).

Az osztrák–magyar hadilobogó ünnepélyes levonása a békemisszió végén, 1898. április 12-én, Caneában.

alatt, 18 tiszttel, 656 fős legénység-
gel és egy tábori egészségügyi osz-
taggal 1897. március 29-én érkezett
meg Krétára, s 30-án kezdte meg fel-
adatát. Guzeket és Maixdorfot ezzel
egy időben Hinke altengernagynak
rendelték alá.

A 87./II. zászlóalj két százada, to-
vábbá két olasz század és egy-egy

brit, illetve francia tengerészgyalo-
gos szakasz április 5-én lefegyverezte
a Suda erőd török helyőrségét. Az
osztrák–magyar kontingens 15-ére
kiepítette állásait és ellenőrző-át-
eresztő pontjait. Guzek ezredes más-
fél osztrák–magyar századból, 70-70
német és orosz, továbbá 50-50 brit,
francia és olasz katonából felállított

egy gyorsreagálású osztagot; így
tehát újabb magyar találmánnyal
gazdagodott a nemzetközi hadművé-
szet és hadtudomány.

Április 16-án a török csapatok
Thesszáliában átlépték a görög
határt. A nemzetközi erők jelenlé-
te Krétán megakadályozta, hogy
a sziget is hadszínterré váljon. A
gyorsreagálású osztag április 17-étől
járőrözött a török és a görög csa-
patokat elválasztó, körülbelül egy
kilométeres sávban. Április 26-tól
május 16-ig a nemzetközi flotta blo-
kád alá vette Szalonikit. Augusztus
3-án a török flotta kifutott a Dar-
danellákból Kréta irányába. A brit
Harris ellentengernagy vezetésével
nemzetközi kötelék indult eljűk,
melynek hatására 5-én a török hajók
visszafordultak.

**Küldetése befejezésével elvonul az osztrák–magyar cs. és kir. 87. gyalogezred
III. zászlóaljának 7. százada (1898. április 12., Canea).**

RÖGÖS ÚT A BÉKÉIG

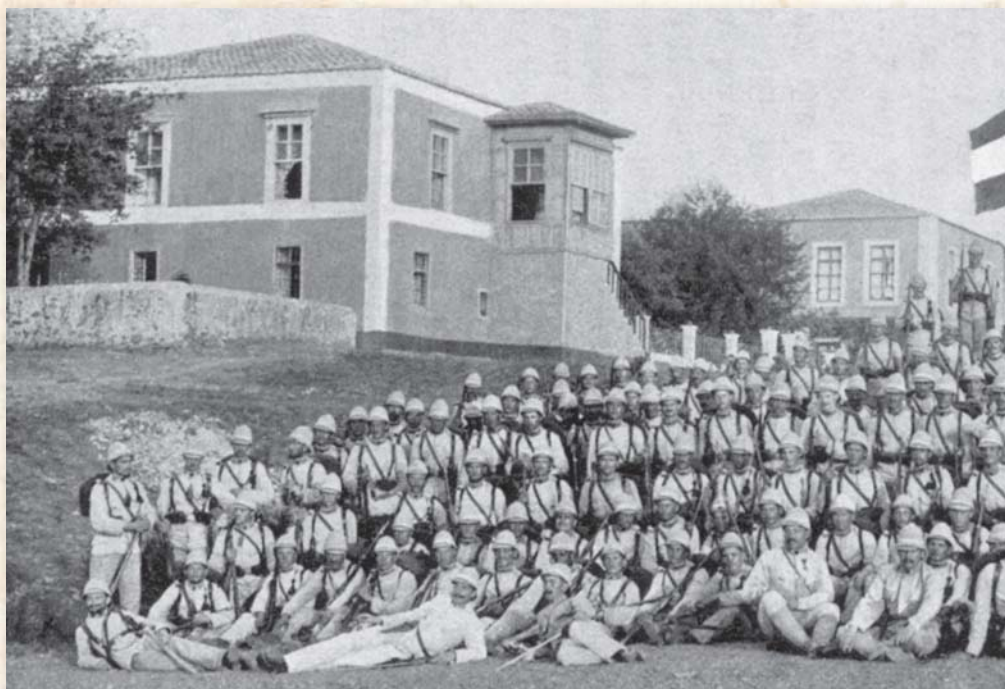
Május 20-án Törökország és Görög-
ország fegyverszünetet, december
16-án békét kötött. Május 18–26. kö-
zött elszállították a görög csapatokat
Krétáról, a felkelők azonban marad-
tak. Nikeforosz görög érsek kiadta
az „Annexió vagy halál” jelszavát.

A hathatalmi kontingens megkezdte a sziget görög hadsereg által kiürített részének megszállását. Guzek ezredes osztaga végezte a görög felkelőktől és a török szabadcsapatoktól a fegyverek begyűjtését, ami gyakran csak határozott fellépéssel volt lehetséges. A krétai török haderőt visszavonták a laktanyákba.

1897 júniusában malária tört ki a szigeten. A nemzetközi erők állománjának közel fele megbetegedett, a járvány leküzdésében a dr. Karl Pavlečka ezredorvos vezette osztrák–magyar tábori egészségügyi állomás jelentős szerepet játszott.

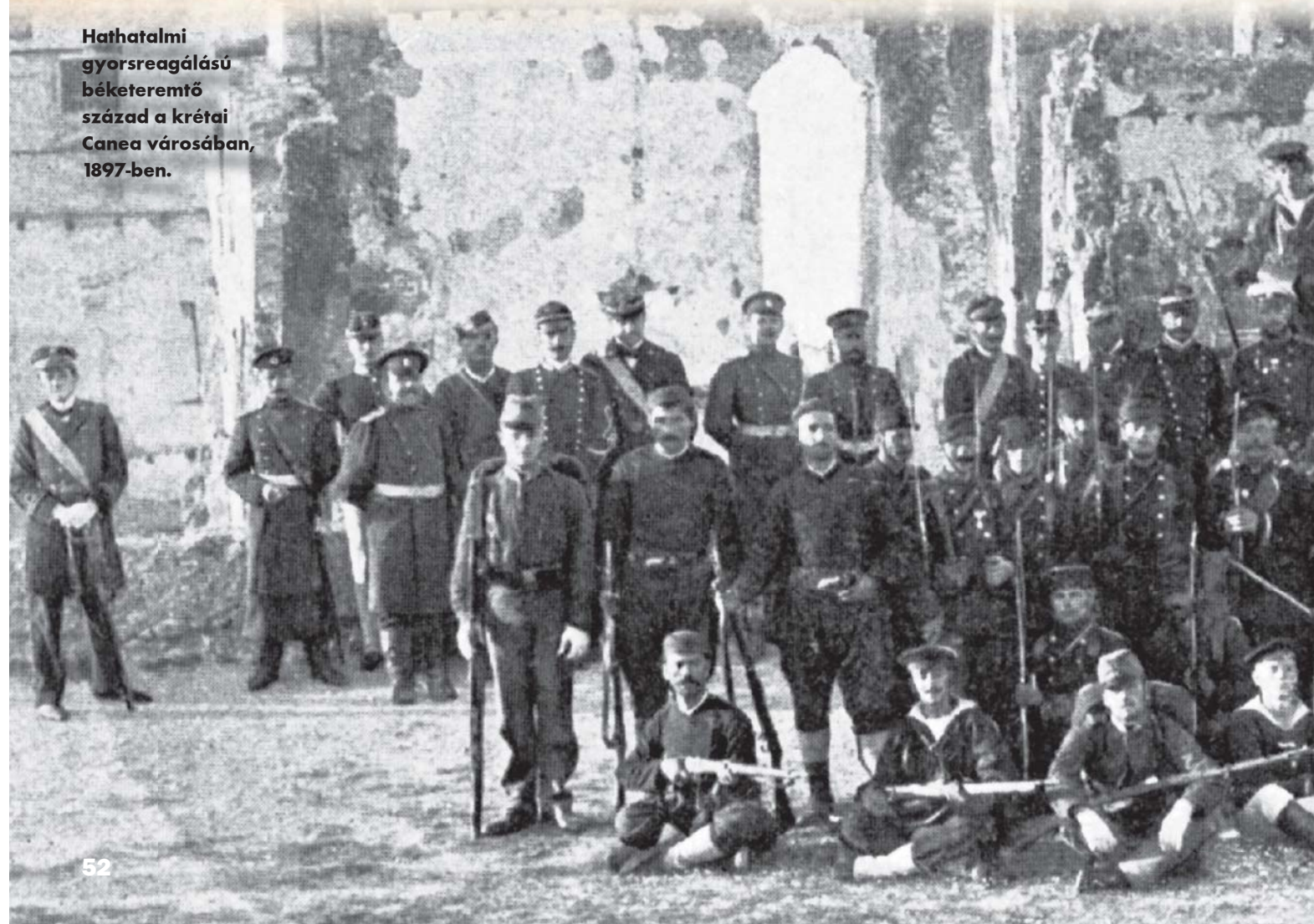
Augusztus 12-én Caneában nemzetközi bíróság alakult a francia Froissard-Broissia őrnagy elnökletével. Alárendeltségében katonai rendőrséget szerveztek. Az osztrák–magyar részleg két katonai rendőri bizottságot (commission militaire de police) állított fel: Kissamóban Alfons Wilfan sorhajózászlós, Apokornóban Ernst Bäuml főhadnagy vezetésével.

1987 ősztől a helyzet konszolidálódott Krétán. A nemzetközi flotta hajóit fokozatosan kivonták. 1898. március 27-én Hinke altengernagy

parancsot kapott Kréta elhagyására. Április 4-én levonták a cs. és kir. lobogót az Izzeddin erődben, s a 12-i díszszemlét követően behajózták a gya-

Hathatalmi gyorsreagálósú béketeremtő század a krétai Canea városában, 1897-ben.

Kréta, Canea, 1897: az osztrák–magyar cs. és kir. 87. gyalogezred III. zászlóaljának 7. százada a főhadiszállás előtt (parancsnok: Jedina Árpád százados).

EMLÉKTÁBLA A MISSZIÓ TISZTELETÉRE

Az első nemzetközi békefenntartó műveletben főszerepet játszó Pintér Gyula egykori osztrák–magyar konzul tiszteletére emléktáblát avatott a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM) delegációja, 2019. május 18-án, Görögországban, Krétán. Az egykori Osztrák–Magyar Monarchia konzulátusának épületénél tartott megemlékezésen részt vett Haupt Erik, hazánk athéni nagykövete, Kállay Gabriella konzul, Kiss László ezredes, véderő- és katonai attasé, a görög haderő képviselői, valamint a HM HIM delegációja, dr. Kovács Vilmos ezredes vezetésével.

logságot. Az újonnan kinevezett török kormányzó, Dzsevad pasa visszavette Kréta polgári közigazgatásának vezetését Pintér Gyulától. Április 12-én a

másik öt hatalom is elhagyta Krétát; ezzel az első, modern értelemben vett nemzetközi békefenntartó misszió befejeződött. A második nemzetközi

békemisszió 1900-tól 1914-ig Kínában, a harmadik és a negyedik pedig a Balkánon zajlott 1903–1909 között, illetve 1913–1914-ben.

Bunkerek, erődök, védvonalak (5.)

MAGYARORSZÁG SEM MARADHATOTT KI AZ EURÓPAI ERŐDÉPÍTÉSI LÁZBÓL, IGAZ, HAZÁNK NEM AZ ELSŐ VAGY A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ IDEJÉN, HANEM JÓVAL KÉSŐBB, AZ 1950-ES ÉVEKBEN LÁTOTT HOZZÁ A MUNKÁLATOKHOZ A JUGOSZLÁV HATÁR MENTÉN, 630 KILOMÉTER HOSSZAN.

A parancsnoki figyelőből tarthatták szemmel a védelmi zónát.

A large, rectangular concrete bunker structure, partially buried in a forest. The top of the bunker is covered with a layer of dry grass and leaves. The surrounding area is a dense forest with many trees and fallen leaves on the ground.

A MAGYAR MAGINOT-VONAL

Az ismert közmondás a világ-politikára is igaz: két dudás nem fér meg egy csárdában! A második világháború utolsó időszakában pedig pontosan ez történt: Sztálin és Josip Broz Tito nem voltak jó viszonyban annak ellenére sem, hogy mindketten a fasizmus ellen küzdöttek. Míg a szovjet Vörös Hadsereg támadásai egyre közelebb hozták a harcok befejezését, a Jugoszláv Népi Felszabadító Hadsereget vezető Tito a partizánháború eszközeivel pusztította a megszálló csapatokat. Nem lehet elvitatni tőle, sikeresen harcolt a legtöbbször túlerőben és technikai fölényben lévő Wehrmacht-alakulatok ellen. Ezért nehezményezte, hogy a jugoszláv főváros, Belgrád felszabadításában nemcsak az ő partizánjai, hanem az előrenyomulást Sztálin nyomatékos parancsára felgyorsító szovjet–bolgár csapatok is szerephez jutottak.

Az összekötőárkok egy része épen maradt.

Tito ügyesen lavírozott Kelet és Nyugat között, hiszen a harcok során brit és amerikai tanácsadók is segítettek a partizánokat, de a másik irányból szintén kapott támogatást: Magyarország felett is átrepültek utánpótlással a fedélzetükön a „Tito-járat” szovjet felségjelzésű (ám amerikai gyártmányú) B–25-ös bombázói. Az ideológiai harc a politika színterén folytatódott. A kommunista berendezkedésű országok pártjait koordináló Kominform (Kommunista és Munkáspártok Tájközlő Irodája) hiába Belgrádban alakult meg 1947-ben, egy évvel később már Bukarestben működött a szervezet. Sztálin nem tűrhette, hogy folyamatosan azt hallgatta Ti-

tótól: a jugoszlávok magukat szabaddították fel, joguk van tehát a saját útjukat járni. 1948-ban hazarendelték a délszláv államból a szovjet tanácsadókat, és a moszkvai vezetés belső köreiben szóba került Tito likvidálása is.

Válaszlépésként Jugoszlávia 1949-ben gazdasági, majd 1951-ben ötmilliárd dollár értékben katonai segítyt kapott az Egyesült Államoktól. (Amikor 1970-ben a Kelly hősei című hollywoodi produkció készült, többek között azért nem a történet helyszínéül szolgáló Franciaországban forgatták a filmet, mert a jugoszláv hadsereg elegendő amerikai Sherman M4A3 harckocsit tudott biztosítani a stábnak.)

ELLENSÉGKÉP

A Moszkvából érkezett utasításoknak megfelelően a magyarok számára is hirtelen „ellenség” lett az addig baráti Jugoszlávia. A második világháborút lezáró párizsi békeszerződés értelmében 70 000 fős hadseregünk létszámát háromszorosára növelték, s a haditechnikai beszerzések is mind a „titóista árulók” elleni készülődés jegyében történtek.

A fegyverkezés mellett a propaganda eszközeit is bevetették: ennek egyik ékes példája Rajk László 1949-ben zajlott pere. Az egyik legabszurdabb vádpont szerint a korábbi belügyminiszter egy paksi csőszkunyhóban találkozott jugoszláv kollégájával, ahol egy budapesti államellenes puccsról egyeztettek. Ezt – némi meggyőzés hatására – nyilvánosan is bevallotta Rajk, így a magyar dolgozók számára érthetővé vált a jugoszláv háború esélye, egyben a koncepciók perben megszületett halálos ítéleteket is jogosnak találták.

Érdemes fellapozni az 1952-ben megjelent, a tisztképzésben oktatási segédletként felhasznált „Politikai és gazdasági földrajz” című kiadvány Jugoszláviával foglalkozó fejezetét is. Eszerint a háború után a „Tito-banda” félrevezette a szocializmus iránt elkötelezett jugoszláv munkásosztályt, visszaállította a kapitalizmust falun és városon egyaránt, tevékenységük révén pedig Jugoszlávia elvesztette függetlenségét, az amerikai imperializmus igája alá került.

Ezeket olvasva a munkás és parasztfiatalokból toborzott ifjú tisztjelöltek számára világos volt, hogy

A géppuskás bunker megnyitása.

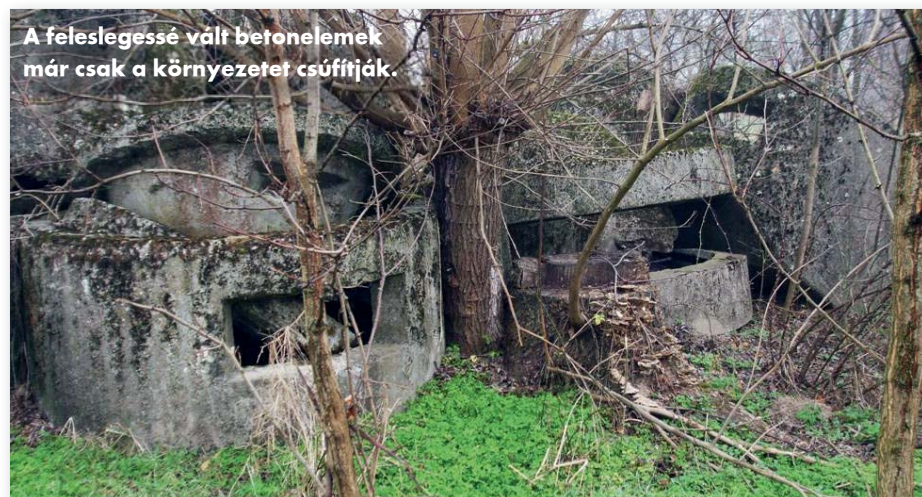
hazánk legnagyobb ellensége csak déli szomszédunk lehet!

Első lépésként a magyar–jugoszláv határon meglévő drótkerítés megerősítéséről született döntés. A térség biztonságaért az Államvédelmi Hatóság részlegeként működő Határőrség felelt, de hamarosan a néphadsereg egységei is munkába álltak. 1950. január 1. és augusztus 15. között az első mögött kiépült a második drótkadállysor, a kettő között 10 méter széles felszántott nyomsávval, melynek földjébe a második ütemben közel kétfélmillió aknát telepítettek. A facölöpökhöz POMZ–2 érintőaknákat erősítettek, melyek a taposóaknákkal kiegészítve biztonságos megoldásnak tűntek – de csak az illegális határsértőkkel szemben. A reguláris erők ellen már az 1952 tavaszán felállított Erődítési Csoportfőnökség vezetőinek kellett hatékonyabb megoldást találniuk. Az előzetes tervek közel 300 vasbeton és 600 fa-föld erőd kiépítését irányozták

elő. Az építkezéseket szabványtervek alapján építőzászlóaljak végezték, az adott zóna fontosságának megfelelő anyagok beépítésével, a kiemelt helyszíneken páncélkupolák alkalmazásával.

A háború utáni újjáépítés közepette nem volt egyszerű feladat ki-gazdálkodni a grandiózus tervekhez szükséges összegeket. A kutatások eredményeként napvilágra került szám adatok közel 70 év távlatából is hihetetlennek tűnhetnek: 1950-ben a Honvédelmi Minisztérium 2,94 milliárd forintból gazdálkodhatott, ez akkor a magyar GDP 6,2 százalékát jelentette. Egy évvel később ez az arány már 8 százalékra nőtt. A déli védelmi rendszer „csúcsra járatásának” éve 1952 volt, akkor a honvédelemre a GDP 11,5 százalékát fordította a kormány. Óvatosságot a magyar Maginot-vonal létrehozása nagyságrendileg hétfélmilliárd forintba került, ezt az összeget természetesen növelte az 1960-as évek elején a létesítmények felszámolási költsége, hiszen vissza kellett adni a népgazdaságnak az igénybe vett területeket.

Az építési munkálatok végzéséhez természetesen az érintett határsávban csak engedéllyel közlekedhettek még a térség lakói is. Az 50 méteres, az 500 méteres és a 2 kilométeres sávokból minden megbízhatatlannak ítélt embert kitelepítettek a hajdúsági tanyavilágba. A válogatás szigorúan ideológiai alapon történt: elsősorban a délszláv származásúak, a magyar–jugoszláv vegyes házasságban élők, az egykori Horthy-rendszer csendőr-

A feleslegessé vált betonelemek már csak a környezetet csúfítják.

jei és katonatisztjei, továbbá a kulákgyanúsok nevei kerültek a listákra. A publikált kutatási adatok szerint 2900 család volt érintve a kitelepítésben, majd az 1960-as években – némi anyagi kártérítéssel együtt – a visszatelepítésben.

TEREPASZTAL HADVISELÉS

A stratégák kétféle támadási lehetőséggel számoltak: a Duna-Tisza közén Budapest irányába vagy a ljubjanai kapun át Nagykanizsa térségébe. A magyar hadvezetés a mozgósítások végső szakaszában mintegy 1,5 millió ellenséges katona offenzívájával kalkulált a jugoszláv hadrend ismeretében.

A kiépített bunkereknek és harcálláspontoknak a támadási irányok lezárását, az ellenség betörésének megakadályozását szabták feladatként. Ebben alapvetően géppuskás lövészokokra és fedezékekből működtetett – vagy onnan a tüzelőállásba előrevont – 76 milliméter űrméretű páncéltörő ágyúkra számíthattak a harcot beton figyelőből irányító zászlóaljparancsnokok. Magyar részről is készültek mozgósítási tervek: ezek szerint a támadást követő harmadik napon már 430 ezer embert szólítottak volna harcba, végső célként pedig 1,1 millió katona behívását irányozták elő, az ország ipari és mezőgazdasági termelésének fenntartása mellett.

A bunkerben a Maxim géppuska védőlemezt leszerelve – és sisakját levéve – harcolhatott a kor magyar katonája.

Bármennyire valószínűtlennek tűnik is, de a szovjet katonai vezetők szintén fontolgatták a Magyarország területéről indítandó támadó hadművelet lehetőségét. Az elképzelések alapján a Magyar Néphadsereggel közösen, továbbá román segítséggel Belgrád elfoglalását tűzték ki célként, míg tartalék megoldásként az Ausztriában állomásozó szovjet csapatok, illetve a magyarok az Isztriai-félszigetet támadták volna meg. Sztálin halála után szerencsére ezek a tervek mindörökre az asztalfiókba kerültek és a már kiépített védelmi berendezések is elvesztették jelentőségüket. A jugoszláv–magyar kapcsolatok helyreállításáért pedig mindkét félnek komoly diplomáciai lépéseket kellett tennie.

VELÜNK ÉLŐ TÖRTÉNELEM

Mint sok minden az „átkosból”, a magyar Maginot-vonal is sok évre feledésbe merült. Hosszú kutatómunka után a Páka község melletti létesítményekről 2007-ben már tudományos konferencián számoltak be a téma kutatói, Srágli Lajos pedig „Erődország” című könyvében foglalta össze a

még fellelhető bunkerek, lövegállások, megfigyelőpontok építésének történetét. A „Vizek hátán, dombok ölen, bunkerek mélyén” pályázaton elnyert támogatás segítségével aztán sor került az egykori erőrendszer

A harckocsi lövegét eltávolították, csak a páncélozott testre volt szükség.

számos elemének feltárására. A HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM) vezetőinek támogatásával – és szakembereinek munkájával – kiállítás nyílt a településen. A múltidéző tevékenységre 2011 októberében a Pákai Erődpark átadása tette fel a koronát: a géppuskás erőd bejáratánál Bécs József, a Páka Értékeiért Egyesület elnöke és dr. Kovács Vilmos ezredes, a HM HIM parancsnoka vágta át a nemzetiszínű szalagot. A korabeli hangulatról egy eredeti ZISZ–3 típusú, 76 milliméteres páncéltörő löveg három díszlővése gondoskodott. A múlt emlékei iránt érdeklődők GPS-koordináták alapján járhatják be a feltárt és biztonságossá tett erődeleket, összekötő árkokat, bunkereket.

Nem kell ugyanakkor a határszélre utaznia annak, aki a korszak egy igazi kuriózumát akarja látni; a Hadtörténeti Múzeum udvarán is megismerhetjük a védvonal egy különleges elemét, a német Panzer IV-es betonalapzatra emelt tornyát. Az intézmény szakemberei Baranya megyében, Matty mellett akadtak rá a különleges leletre: egy rókaacsádnak otthont adó bunker kibontása után bukkant elő a lövegétől megfosztott páncéltorony. A géppuska kezelője ezen a nyíláson keresztül tökéletesen védetten vehette volna tűz alá a rohamozó ellenséges katonákat.

Magyar katonák Lourdes-ban

KÖZEL KÉTSZÁZ MAGYAR KATONA ÉS CSALÁDTAGJAİK VETTEK RÉSZT A 61. NEMZETKÖZI KATONAI ZARÁNDOKLATON A KATOLIKUS HÍVŐK EGYIK LEGISMERTEBB KEGYHELYÉN, A DÉL-FRANCIAORSZÁGI LOURDES-BAN. A RENDEZVÉNYT MEGTISZTELTE JELENLÉTÉVEL BENKŐ TIBOR HONVÉDELMI MINISZTER IS.

AKI ZARÁNDOKOL, ÚTON VAN

Aki zarándokol, nem rohan. Aki zarándokol, nem menekül. Aki zarándokol, nem menetel. Aki zarándokol, nem túrázik. Nem bóklászik céltalan, aki zarándokol, hanem célra talál. Aki zarándokol, úton van. Aki zarándokol, jó úton van – tartja a mondás, amely motorként szolgált a 61. nemzetközi katonai zarándoklaton részt vevő magyar csoportnak. Idén közel kétszázan érkeztek Magyarországról Lourdes-ba. Többségük katonaként szolgál, de az MH Ludovika Zászlóalj honvéd tisztjelöltjei, valamint a debreceni Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium növendékei is képviseltették magukat a zarándoklaton. Mellettük önkéntes műveleti és területvédelmi tartalékosok, nyugállományú katonák is

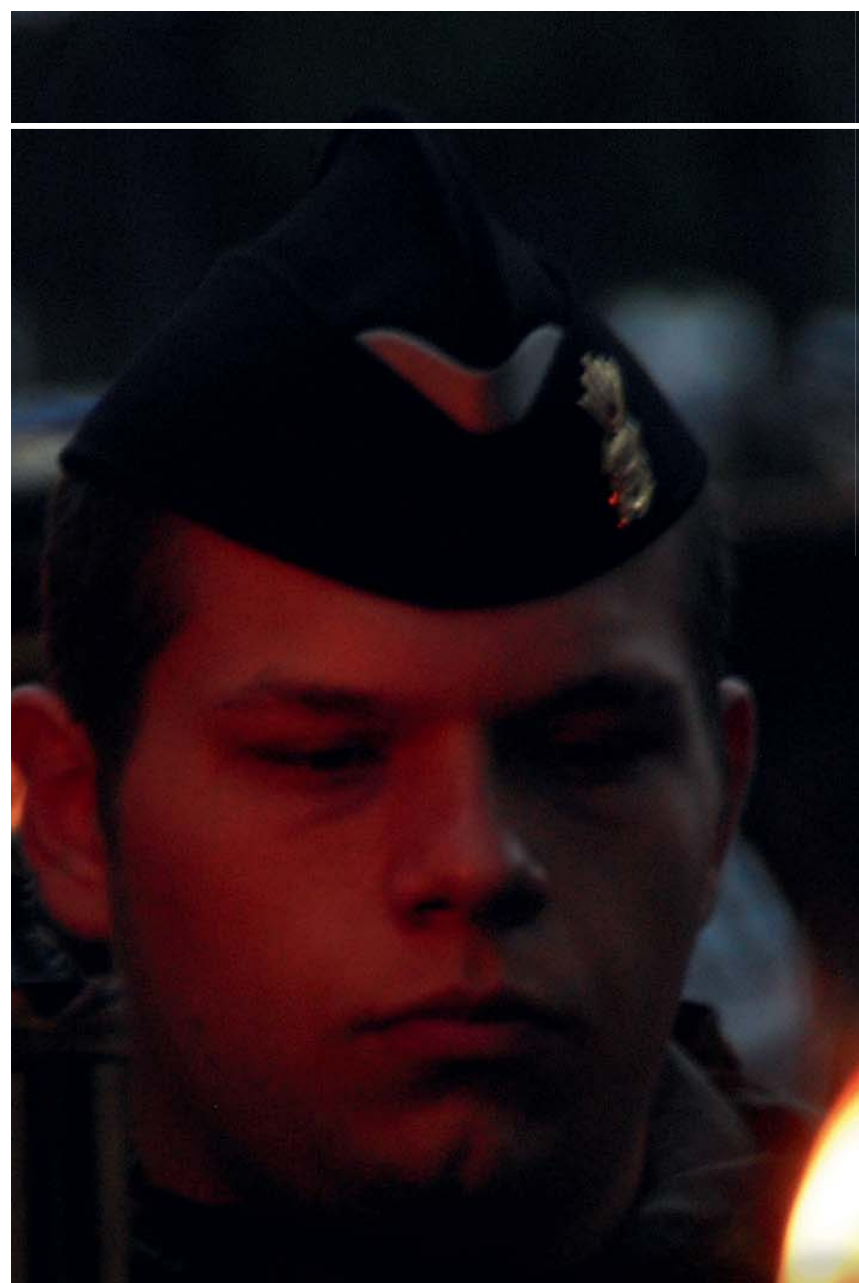
elutaztak a délnyugat-franciaországi kisvárosba. A résztvevőket ezúttal a tatai helyőrségi zenekar kísérte el a rendezvényre.

Jövőre lesz 25 éve annak, hogy a HM Katolikus Tábori Püspökség szervezésében a Magyar Honvédség katonái és családtagjaik csoportosan vehetnek részt a minden év májusában megrendezendő nemzetközi katonai zarándoklaton. Azon a rendezvényen, ami 1958 óta a megbékélést és a békét, valamint a hadirokkantak támogatását hívatott elősegíteni a résztvevő országok katonái között. Az idei zarándoklatot megtisztelte jelenlétével Benkő Tibor is; korábban soha nem vett részt magyar honvédelmi miniszter a katolikus hívők egyik legismertebb kegyhelyén megtartott búcsújáráson.

A tárcavezető a magyar zarándokokhoz szólva úgy fogalmazott: sokan azért jönnek el Lourdes-ba, hogy megnyugvást, törődést kérjenek és találjanak. Mások azért térnek vissza, hogy köszönetet mondjanak. De a legtöbb ember azért jön ide, hogy a lelki békéjét keresse, megtalálja és kövesse. Mert ez ad lelki megnyugvást az embereknek.

– Mindenkit szívünkbe kell zárni. Mindenkire oda kell figyelni, erről szól az emberi élet. Mindenkivel foglalkozni, törődni kell, és mindenkinek a lehető legjobbat kell nyújtani. Mert ez az életünk küldetése – mondta Benkő Tibor.

Az idei zarándoklat során – melynek jelmondata a Zsoltárok Könyvéből vett idézet: „Keresd a békét és azt kövessed!” – a honfitársaink

számos programon vettek részt, a magyar nyelvű szentmisék mellett például gyertyát is gyújtottak a honvédség katonáiért. Berta Tibor ezredes, a Katolikus Tábori Püspökség általános helynöke hangsúlyozta: ez a gyertya mindazokért ég, akik a honvédelem ügyére tették fel az életüket, s a hazáért szolgálnak az ország határain belül és külföldön egyaránt. A gyertyát Benkő Tibor

honvédelmi miniszter gyújtotta meg. A lourdes-i keresztutat végigjárva, a Magyarország adományából 1912-ben készített tizedik stációnál pedig a külszolgálatuk teljesítése során életüket vesztett magyar katonákért gyújtottak mécseseket a magyar delegáció vezetői és a zarándokok.

A háromnapos rendezvény leglátványosabb programja idén is a fáklás Mária-körmenet volt, amelyen a résztvevők nemzeti zászlóik alatt gyülekeztek és közösen imádkoztak.

– Többen voltak a zarándokok közül, akik nem kérni, nem a megnyugvásért jöttek, hanem hálát adni. Talán azért, mert ők már megtalálták a békét, a nyugalmat. Olyan jó lenne, ha minden magyar katona egyszer el tudna jönni Lourdes-ba, szép lassan mindenki rátalálna arra az útra, ami idevezet, ehhez a kegyhelyhez – összegzett a zarándoklatot követően a Katolikus Tábori Püspökség általános helynöke.

A nem fegyveres külszolgálatot teljesítő katonák egészségbiztosítási ellátásai (1.)

A NEMZETKÖZI SZEREPVÁLLALÁSOK SZÁMÁNAK NÖVEKEDÉSÉVEL A KÜLSZOLGÁLATOT TELJESÍTŐ KATONÁK ELLÁTÁSA KIEMELT JELENTŐSÉGŰVÉ VÁLT. A HM VÉDELEMGAZDASÁGI HIVATAL FELADATRENDSZERÉBŐL MOST EGY SOKAKAT ÉRINTŐ ÉS SOK KÉRDÉST FELVETŐ TÉMÁVAL, A NEM FEGYVERES KÜLSZOLGÁLATOT TELJESÍTŐ KATONÁK ÉS A VELÜK EGYÜTT KIUTAZÓ HOZZÁTARTOZÓIK RÉSZÉRE KÜLFÖLDÖN RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉVEL FOGLALKOZUNK TÖBB RÉSZBEN.

HA BAJ ÉR KÜLFÖLDÖN

A cikksorozat leginkább azoknak szól, akik nem fegyveres, tartós, illetve ideiglenes külföldi szolgálatot teljesítenek. Nekik szeretnénk segítséget adni ahhoz, hogy jobban megismerjék az egészségügyi ellátás hazánkban és külföldön igénybe vehető lehetőségeit, továbbá az ellátás során felmerült költségek megtérítésével összefüggő szabályokat. Az írások ugyanakkor azok számára is segítséget nyújthatnak, akik még csak lehetőségként gondolnak a külföldi munkavégzésre, esetleg tanulmányok folytatása vagy egyszerűen pihenés céljából látogatnának külföldre.

Az elkövetkező hónapokban részletesen bemutatjuk, hogy az EGT tagállamaiban (az Európai Unió tagállamai, valamint Izland, Liechtenstein, Norvégia), továbbá Svájcban a hazai egészségbiztosítás terhére milyen típusú egészségügyi ellátá-

sokat lehet igénybe venni, és azok milyen költségvonzattal járnak. Kitérőt teszünk a tengerentúlra és más, nem Európai Uniós államba is: megismerhetik, hogy ezeken a területeken hogyan, milyen módon lehet az ellátásokat igénybe venni, továbbá részletesen bemutatjuk a kezelések során felmerült költségek visszatérítésének utólagos lehetőségét. Számos, külszolgálatot teljesítő katona a hozzátartozóival együtt vesz részt a kiküldetésben – nekik is szeretnénk segítséget nyújtani.

A terület minél alaposabb megismerése érdekében fontos, hogy tisztázzuk a főbb szabályokat és fogalmakat, hiszen így az érintettek a lehető legtöbb információval rendelkezhetnek a témát illetően, s a sorozat egyes cikkeiben bemutatott lehetőségek még inkább érthetőek lesznek. A külföldi katonai szolgálat teljesítésének jogalapját a Magyar

Honvédség hivatásos és szerződéses állománya vonatkozásában a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (Hjt.) rendelkezései biztosítják, azonban a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényben található meg a külföldön történő gyógykezelésekre vonatkozó szabályok.

A külföldi szolgálatteljesítés többféle és eltérő időszakokra szóló szolgálatot, különféle tevékenységet foglalhat magában. Ideiglenes külföldi szolgálatnak az a kiküldetés számít, amelynek időtartama egybefüggően a három hónapot nem haladja meg. Amennyiben a szolgálat megszakítás nélküli tervezett időtartama meghaladja a kilencven napot, az tartós kiküldetésnek minősül. Fontos tudni, hogy más egészségbiztosítási szabályok vonatkoznak egy külföldi államban történő ideiglenes vagy tartós szolgálatra; ezek megismerése érde-

kében az egyes területre vonatkozó részletszabályokat a későbbiekben részletesen bemutatjuk.

A külszolgálat megkezdése vagy egy külföldre történő utazás tervezése előtt nagyon fontos rögzíteni, hogy az egészségügyi ellátásra való jogosultsággal kapcsolatos rendelkezések értelmében az orvosilag sürgős, indokolt ellátások az egyes államoknál érvényben lévő szabályozás függvényében ingyenesen vagy térítés ellenében, a költségek utólagos visszatérítésének lehetőségével vehetők igénybe. Ezek tulajdonképpen azok az ellátások, kezelések, amelyek az életet vagy a testi épséget súlyosan veszélyeztető állapotok megszüntetésére, illetve a maradandó károsodást okozó akut betegségek elhárítására irányulnak.

Minden olyan más ellátást, amely nem igényel sürgősségi, azonnali beavatkozást, tervezhető kezelésnek hívja a szakma; ilyen például a szülés, vagy a kisebb orvosi beavatkozásnak számító mandulaműtét. Ezen egészségügyi ellátások igénybevétele esetén – más feladatai mellett – az Egészségbiztosítási Alap kezelését is végző, az egészségügyi szolgáltatások finanszírozásával foglalkozó Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (korábban OEP) előzetes engedélyre van szükség.

Mint ahogy az eddig leírtakból kiderült, rendkívül összetett kérdéskörrel van szó. A terület bonyolultságát az adja, hogy más szabályok vonatkoznak az EGT-tagállamokban történő ellátás igénybevételeire és megint mások az úgynevezett „harmadik állambeli” ellátás kapcsán. Nem mindegy, hogy sürgős esetben veszik igénybe az egészségügyi szolgáltatást vagy tervezett kezelésként, előzetes engedély birtokában végeztetik el külföldön a szükséges beavatkozást.

A cikksorozat következő részeiben írunk az Európai Egészségbiztosítási Kártyáról – mellyel kizárólag sürgős ellátásokat lehet igénybe venni –, illetve az E106 jelű nyomtatványról is; ez utóbbi segítségével olyan ellátásban részesülhetnek a kiküldetést

teljesítő katonák és családtagjaik, mintha az adott ország állampolgárai lennének, így elérhetővé válik számukra a tervezett kezelések külföldön történő elvégzése is. Kitérünk a nem EGT-államok területén igénybe vehető ellátásokra, és az azok során felmerült költségek utólagos visszatérítésére, továbbá külön cikk mutatja majd be a kiküldetés szerinti államban történő gyermekvállalással kapcsolatos részletszabályokat.

Amennyiben a témával kapcsolatban bármilyen kérdésük felmerül, forduljanak bizalommal Gubár-Vig Zsuzsanna Anett főtanácsoshoz a vig.zsuzsanna@hm.gov.hu címen.

Hazámat szolgálom

Áder János köztársasági elnök – felelős vezetői beosztásában végzett kiemelkedő munkája elismeréséül, a honvédelmi miniszter előterjesztésére – 2019. május 21-i hatállyal előléptette vezérőrnaggyá Koronczi Géza dandártábornokot, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat állományából; kinevezte dandártábornokká Szűcs Lóránd ezredest, a HM katonai és társadalmi kapcsolatok főosztályának vezetőjét, Oroszi Zsolt ezredest, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat állományából.

Benkő Tibor honvédelmi miniszter a honvédelem napja, május 21. alkalmából – a honvédelem egészét érintő kiemelkedően eredményes munkája, különösen a magas szintű harcászati fenntartása, a személyi állomány kiképzése, nevelése és utánpótlásának biztosítása területén kiemelkedő teljesítménye elismeréseként – **Hunyadi János-díjat** adományozott dr. Böröndi Gábor László altábornagynak, a Magyar Honvédség parancsnoka helyettesének. A nemzetközi katonai kapcsolatok elmélyítése érdekében tartósan végzett katonadiplomáciai, illetve a NATO-szövetségi rendszerben nyújtott kiemelkedő tevékenysége elismeréseként **Andrássy Gyula-díjat** adományozott Tömböl László nyugállományú vezérezredest. Kiemelkedő katonazenészi és – a katonazenekarok részére – zeneszerzői tevékenysége elismeréseként **Egresy Béni-díjat** adományozott Csizmadia Zsolt ezredest, a Magyar Honvédség főkarmesterének. A honvédség közművelődése, a személyi állomány általános és szakmai műveltségének növelése – különösen a katonák művelődésének szervezése, a honvédő hagyományok ápolása, a magyar kultúra és művészetek honvédségen belüli tolmácsolása, kiemelkedő színvonalú terjesztése – érdekében végzett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként **Tinódi Lantos Sebestyén-díjat** adományozott Szabadosné Kovács Lilla Katalin főtanácsosnak, az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár kulturális és rekreációs

igazgatóság, kulturális osztály, kulturális alosztálya vezetőjének. Az amerikai–magyar katonai kapcsolatok építése, elmélyítése és a sikeres együttműködése elismeréseként a **Szolgálati Érdemjel arany fokozatát** adományozta Donald R. Baker ezredestnek. A magyar honvédelem ügye érdekében végzett tevékenységéért, a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség kiemelten fontos feladatai megvalósításának támogatásáért a **Honvédelemért Kitüntető Cím babérkoszorúval ékesített fokozatát** adományozta dr. Nógrádi Györgynek; a **Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát** Mága Zoltánnak, Benkő Zoltánnak, dr. Isaszegi János nyugállományú vezérőrnagynak; az **Aranykor kitüntető cím bronz fokozatát** Fenyvesi György nyugállományú alezredestnek; **emléktárgyat** Mester Sándornak.

A tárcavezető – beosztásában huzamos időn át végzett kiemelkedő tevékenysége, valamint szakmai érdemei elismeréséül – adományozta a **Szolgálati Érdemjel babérkoszorúval ékesített arany fokozatát** Mezőfi Zoltán Zsolt ezredestnek, dr. Mózes Zoltán ezredestnek, Kádár Sándor alezredestnek, Mádi Lajos István alezredestnek, Sajgó Imre alezredestnek, Mészáros Attila zászlósnak; a **Szolgálati Érdemjel arany fokozatát** Budai János Attila alezredestnek, Gönczöl Norbert Gábor alezredestnek, Mészáros Hilda alezredestnek, Moravek Csaba alezredestnek, Réz Levente Szabolcs alezredestnek; a **Szolgálati Érdemjel ezüst fokozatát** dr. Hábel Tamás Miklós alezredestnek, László Imre Márton alezredestnek, dr. Tóth Mária alezredestnek, Fülöp Zsófia Csilla őrnagynak, Mátyás Zoltán István őrnagynak, Tihanyi András őrnagynak, Nagy Zsolt főtörzsőrmesternek; a **Szolgálati Érdemjel bronz fokozatát** Badó Ádám László őrnagynak, Bodoróczkiné Bazsika Brigitta őrnagynak, Borbély Tibor őrnagynak, Dankó Csaba János őrnagynak, Gyarmati Gábor őrnagynak, Lippai Tamás Ferenc őrnagynak, Polónyi

Tibor János őrnagynak, Csák Attila századosnak, Farkasné dr. Nagy Katalin századosnak, Legoza Imre századosnak, Petz Tibor századosnak, Szabó Ferenc századosnak, Ernszt József törzsszászlósnak, Kovács András törzsszászlósnak, Tóth István törzsszászlósnak, Vincze István törzsszászlósnak, Hudi Krisztián zászlósnak, Tóth Gabriella zászlósnak, Kassa Gergely főtörzsőrmesternek, Lacatusu-Susa Mária főtörzsőrmesternek, Lévai István főtörzsőrmesternek, Nagy István főtörzsőrmesternek, Radovics Ferenc főtörzsőrmesternek, Simon Donát főtörzsőrmesternek, Betéri Károly törzsőrmesternek, Seres Dénes törzsőrmesternek; a **Honvédelemért Kitüntető Cím babérkoszorúval ékesített fokozatát** Mócza István honvédelmi alkalmazottnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát** Király Beatrix tanácsosnak, Gavlikné Bodnár Judit Csilla munkatársnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím II. fokozatát** Mészáros Csilla kormánytisztviselőnek, dr. Juhász-Végső Éva Zsanett főtanácsosnak, dr. Bogosi Tibor Miklós honvédelmi alkalmazottnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozatát** Surmanné Filó Szilvia Mária főtanácsosnak, dr. Németh Nikoletta tanácsosnak, Robotka Gábor munkatársnak, Szalkai Artur munkatársnak, Andor Zoltán honvédelmi alkalmazottnak, Förster Erika honvédelmi alkalmazottnak, Kiss Lajosné honvédelmi alkalmazottnak, Lévai Gábor honvédelmi alkalmazottnak, Petrovszki Hajnalka honvédelmi alkalmazottnak, dr. Szamosi Tamás honvédelmi alkalmazottnak, Turányik Attila honvédelmi alkalmazottnak.

A Magyar Honvédség parancsnoka a honvédelem napja, május 21. alkalmából – előljáró parancsnoka javaslatára, a Magyar Honvédség érdekében végzett példamutató szolgálatteljesítése, valamint a tárgyévben nyújtott kiemelkedő teljesítménye elismeréséül – az **Év Katonája Kitüntető Címet** adományozta Dankó Katalin zászlósnak,

Lucz Richárd Zoltán zászlósnak (az általános katonai munkakörök-ből); Bánfalvi Gergely őrnagynak, Mészáros Zoltán zászlósnak, Nagy Gábor főtorzsőrmesternek, Szilágyi Csaba főtorzsőrmesternek, Szijj Viktor torzsőrmesternek (a szárazföldi haderő munkaköreiből); Bakcsi Dávid századosnak, Fésüs István zászlósnak (a légierő munkaköreiből); Juhász József őrnagynak, Sörös József főtorzsőrmesternek (a vezetés, irányítás, informatika munkaköreiből); Finda Anna alezredesnek, Halász Tamás főtorzsőrmesternek (a logisztika munkaköreiből); dr. Timár Mihály ezredesnek, Nagy Zsigmond alezredesnek, Pál István őrnagynak (az egyéb támogatás, biztosítás és kiszolgálás munkaköreiből); Király Zoltán főtorzsőrmesternek, Nagy Sándor főtorzsőrmesternek (az oktatás, képzés, kiképzés munkaköreiből); dr. Varga Norbert alezredesnek (a jogi és igazgatási munkakörök-ből); Zsiga Boglárka őrnagynak (a humán, személyügyi és katonai igazgatási munkakörök-ből).

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft

A társaság székhelye: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B.
Cégjegyzékszám: 01-09-920090
Adószám: 20758444-2-51

adatok eFt-ban

2018. évi eredmény	Bázis év	Tárgy év
"A" eredménykimutatása összköltségeljárással	2017.12.31	2018.12.31
I. Értékesítés nettó árbevétele	301 943	158 389
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	133 782	15 808
III. Egyéb bevételek	1 998 124	2 490 219
IV. Anyagjellegű ráfordítások	672 894	846 869
V. Személyi jellegű ráfordítások	1 528 923	1 523 870
VI. Értéksökkenési leírás	271 259	226 863
VII. Egyéb ráfordítások	25 521	126 602
A. ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	-64 748	-59 788
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	431	447
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	748	472
B. PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	-317	-25
C. ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	-65 065	-59 813
X. Adófizetési kötelezettség	64	8
D. ADÓZOTT EREDMÉNY	-65 129	-59 821

IN MEMORIAM

Az elhunytak névjegyzéke a 2019. április 18. és május 20. közötti időszakban beérkezett adatok alapján: Tölgyesi József ezredes, a Magyar Honvédség halottja (53), Dora Tamás őrzető (41), Bekéné Fodor Mária Edina honvédelmi alkalmazott (54), prof. dr. Birkás János ny. vezérőrnagy, a Magyar Honvédség halottja (82), dr. Szolnoki Mihály ny. ezredes (92), Kollár Sándor ny. ezredes (90), Tóth Béla ny. ezredes (91), Zachár István ny. ezredes (89), Albrecht Lajos ny. alezredes (68), dr. Nagy Elemér Vilmos ny. alezredes (70), Faragó Lajos ny. alezredes (86), Goda István ny. alezredes (72), Gulyás Gábor ny. alezredes (63), Haris Tibor ny. alezredes (86), Kis József ny. alezredes (88), Kiss György ny. alezredes (87), Menyhárt László ny. alezredes (76), Nagy Mihály ny. alezredes (88), Szabó László ny. alezredes (86), Szendi János ny. alezredes (93), Varga István ny. alezredes (75), Wolherr József ny. alezredes (89), Zöld Sándor ny. alezredes (90), Bárszóny László ny. őrnagy (68), Batri Ferenc ny. őrnagy (88), Berde Sándor István ny. őrnagy (72), Diósi János ny. őrnagy (57), Fortron József ny. őrnagy (86), Kassai Csaba ny. őrnagy (65), Molnár Ferenc ny. őrnagy (88), Nárai Ferenc ny. őrnagy (88), Rózsa Viktor ny. őrnagy (82), Sulyok Zsolt ny. őrnagy (59), Zakar István ny. őrnagy (91), Ács Tibor ny. százados (58), Fagyal

Sándor ny. százados (75), Győrfi József ny. százados (74), Kesztyűs József ny. százados (49), Mészáros Imre Sándor ny. százados (68), Sajó Lajos ny. százados (58), Pillér Imre ny. főtorzszászlós (74), Györmárton István ny. torzszászlós (77), Homoki Zoltán Tiborné ny. torzszászlós (61), Jónás Attila ny. torzszászlós (86), Katona Nándor ny. torzszászlós (76), Kotricz István ny. torzszászlós (58), Mátyás Miklós ny. torzszászlós (78), Szanyi János ny. torzszászlós (74), Szlezák István ny. torzszászlós (85), Torma Sándor ny. torzszászlós (91), Varga András ny. torzszászlós (56), Varga Zoltán ny. torzszászlós (78), Vituska Ferenc ny. torzszászlós (89), Baán Jenő ny. zászlós (90), Kocsis László ny. zászlós (52), Papp Károly ny. zászlós (85), Sipos Miklós ny. zászlós (88), Szikszai Dezső ny. zászlós (57), Horváth János ny. főtorzsőrmester (87), Thurn György ny. főtorzsőrmester (88), Seres Lászlóné ny. torzsőrmester (79), Takács Árpádné ny. torzsőrmester (71), Bellovai Gyula ny. közalkalmazott (73), Cséplő Imre ny. közalkalmazott (73), Erdélyi László Istvánné ny. közalkalmazott (85), Gyöngyösi Gáborné ny. közalkalmazott (85), Hargittai Lajosné ny. közalkalmazott (87), Hoffmann Józsefné ny. közalkalmazott (77), Képes Andrásné ny. közalkalmazott (84), Makk Péter Pálné ny. közalkalmazott (83), Morvai Károlyné ny. közalkalmazott (78), Zsömbör László György ny. közalkalmazott (87).

EMLEKÜKET KEGYELETTTEL MEGŐRIZZÜK.

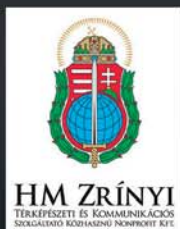

HONVEDELEM.HU

A KATONAI HÍRPORTÁL

Látogasson el
hozzánk!

HM ZRÍNYI
TÉRKEPESZTETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ NONPROFIT KFT.

**FOTÓK, VIDEÓK,
HAZAI ÉS KÜLFÖLDI HÍREK, SPORT,
INTERJÚK ÉS MÉG
RENGETEG ÉRDEKESSÉG!**

